



## ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΕΙ ΠΑΤΡΩΝ

ΣΧΟΛΗ : ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ  
ΤΜΗΜΑ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

ΘΕΜΑ : «ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΠΛΑΙΣΙΑ &  
N.3299/04»

ΣΠΟΥΔΑΣΤΗΣ : ΔΗΜΗΤΡΗΣ  
ΑΓΓΕΛΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΠΕΝΕΤΑΤΟΣ

ΜΑΡΤΙΟΣ 2006

ΑΡΙΘΜΟΣ  
ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 6807

**ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ**

<b>1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ .....</b>	<b>3</b>
<b>2. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Ε. ....</b>	<b>9</b>
2.1     Μ.Ο.Π. ΚΑΙ Α' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (1986 -1994).....	9
2.2     Β' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (1994-1999) .....	10
2.3     Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 2000-2006 .....	11
2.4     4η ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2007-2013 ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2007-2013.....	15
<b>3. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΝΟΜΟΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ .</b>	<b>15</b>
3.1     Ιστορικό αναπτυξιακών νόμων .....	16
<b>4. ΚΙΝΗΤΡΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΝΟΜΟΥ .....</b>	<b>18</b>
4.1     Διαίρεση επικράτειας.....	18
4.2     Ορισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων .....	20
4.3     Κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων .....	22
4.4     Ποσοστά ενισχύσεων.....	22
4.4.1     Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης .....	22
4.4.2     Φορολογική απαλλαγή .....	23
4.4.3     Επιχορήγηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.....	24
<b>5. ΕΝΤΑΞΗ .....</b>	<b>25</b>
5.1     Δικαιούχοι ενισχύσεων Αναπτυξιακού Νόμου .....	25
5.2     Ενισχυόμενες επενδύσεις .....	26
5.3     Ύψος ενισχυόμενων επενδύσεων .....	35
5.4     Επιλέξιμες δαπάνες .....	35
5.5     1δια συμμετοχή του επενδυτή .....	40
<b>6. ΥΠΟΒΟΛΗ .....</b>	<b>42</b>
6.1     Αρμόδιες υπηρεσίες υποβολής επενδυτικών σχεδίων .....	42
6.2     Τόπος και ημερομηνία υποβολής.....	45
6.3     Κίνητρο Φορολογικής απαλλαγής .....	45
<b>7. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ .....</b>	<b>46</b>
7.1     Αξιολόγηση.....	46

7.1.1	Έλεγχος επιλεξιμότητας πρότασης και υποβληθέντος φακέλου .....	47
7.1.2	Βαθμολόγηση του επενδυτικού σχεδίου.....	47
7.2	Υπαγωγή επένδυσης .....	54
7.3	Αρμόδιες υπηρεσίες για την υπαγωγή των επενδύσεων.....	54
<b>8.</b>	<b>ΚΑΤΑΒΟΛΗ .....</b>	<b>55</b>
8.1	Διαδικασία καταβολής επιχορήγησης.....	55
8.2	Καταβολή της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης.....	56
8.3	Καταβολή της επιχορήγησης του κόστους απασχόλησης .....	56
<b>9.</b>	<b>ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ .....</b>	<b>57</b>
9.1	Έναρξη υλοποίησης έργων.....	57
9.2	Διάρκεια υλοποίησης έργων.....	57
9.3	Ολοκλήρωση φυσικού αντικειμένου επενδυτικού σχεδίου.....	57
9.4	Ολοκλήρωση οικονομικού αντικειμένου επενδυτικού σχεδίου.....	59
9.4.1	Δικαιολογητικά και στοιχεία κατά τη διαδικασία ελέγχου της επένδυσης....	61

## 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η σημερινή ΕΕ είναι το αποτέλεσμα της σκληρής εργασίας των ανθρώπων που εργάστηκαν για μια ενωμένη Ευρώπη. Αποτελεί την πιο πρωθημένη μορφή ολοκλήρωσης, σε ολόκληρο τον κόσμο, ενός συνόλου χωρών που ασκούν από καινού τα κυριαρχικά τους δικαιώματα σε καθοριστικούς τομείς δραστηριότητας για τους πολίτες: το ενιαίο νόμισμα, την ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, των υπηρεσιών, των εμπορευμάτων και των κεφαλαίων, την κοινωνική πρόοδο, τους ίσους όρους ανταγωνισμού για να υπάρξει όσο το δυνατό μεγαλύτερο όφελος από μια ανοικτή και δυναμική εσωτερική αγορά.

Οι βασικοί κανόνες της Ευρωπαϊκής Ένωσης θεσπίστηκαν με μια σειρά συνθηκών:

η Συνθήκη των Παρισίων περί της ίδρυσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Άνθρακα και Χάλυβα (EKAX) του 1951·

οι Συνθήκες της Ρώμης για τη δημιουργία Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας (ΕΟΚ) και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΚΑΕ ή Ευρατόμ) του 1957.

Αυτές οι ιδρυτικές συνθήκες τροποποιήθηκαν στη συνέχεια:

από την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη (1986)·

από τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (Συνθήκη του Μάαστριχτ, 1992)·

από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ (1997) και

από τη Συνθήκη της Νίκαιας (2001).

Οι συνθήκες αυτές έχουν σφυρηλατήσει ισχυρότατους νομικούς δεσμούς μεταξύ των κρατών μελών της ΕΕ. Η Ευρωπαϊκή Ένωση παράγει η ίδια νομοθεσία η οποία εφαρμόζεται άμεσα στους ευρωπαίους πολίτες και τους παρέχει ειδικά δικαιώματα.

Το πρώτο βήμα για την ευρωπαϊκή οικοδόμηση ήταν η δημιουργία της κοινής αγοράς άνθρακα και χάλυβα μεταξύ των έξι ιδρυτικών κρατών (Βέλγιο, Ομοσπονδιακή Δημοκρατία Γερμανίας, Γαλλία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Κάτω Χώρες). Ο στόχος τότε, μετά τον Δεύτερο Παγκόσμιο Πόλεμο, ήταν να εξασφαλιστεί η ειρήνη ανάμεσα στους νικητές και τους νικημένους, με την ισότιμη συνεργασία τους μέσα σε ένα κοινό θεσμικό πλαίσιο.

Τα έξι κράτη μέλη αποφάσισαν στη συνέχεια να οικοδομήσουν μια Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα (ΕΟΚ) που θα είχε ως βάση μια κοινή αγορά και θα κάλυπτε ένα μεγάλο φάσμα αγαθών και υπηρεσιών. Οι δασμοί μεταξύ των έξι χωρών καταργήθηκαν πλήρως την 1η Ιουλίου 1968 και οι κοινές πολιτικές, ιδίως η γεωργική πολιτική και η εμπορική πολιτική, τέθηκαν σε εφαρμογή κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του '60.

Η επιτυχία των έξι κρατών ώθησε τη Δανία, την Ιρλανδία και το Ηνωμένο Βασίλειο να ενταχθούν στις Κοινότητες. Αυτή η πρώτη διεύρυνση, με την οποία τα μέλη της Κοινότητας από έξι αυξήθηκαν σε εννέα το 1973, πραγματοποιήθηκε ταυτόχρονα με την διεύρυνση των αρμοδιοτήτων της Κοινότητας με τη θέσπιση νέων κοινωνικών, περιβαλλοντικών και περιφερειακών πολιτικών και με τη δημιουργία του Ευρωπαϊκού Ταμείου Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) το 1975.

Στις αρχές της δεκαετίας του '70, οι ευρωπαίοι ηγέτες συνειδητοποίησαν ότι έπρεπε να υπάρξει σύγκλιση των οικονομιών και να δημιουργηθεί μια νομισματική ένωση. Την ίδια εποχή, οι Ηνωμένες Πολιτείες αποφάσισαν να αναστείλουν τη μετατρεψιμότητα του δολαρίου σε χρυσό, γεγονός που προκάλεσε μεγάλη διεθνή νομισματική αστάθεια, η οποία επιδεινώθηκε από τις συνέπειες των πετρελαϊκών κρίσεων του 1973 και του 1979.

Η δημιουργία του Ευρωπαϊκού Νομισματικού Συστήματος (ΕΝΣ), το 1979, συνέβαλε στη

σταθεροποίηση των συναλλαγματικών ισοτιμιών και ενθάρρυνε τα κράτη μέλη της Κοινότητας να εφαρμόσουν αυστηρές πολιτικές που τους επέτρεψαν να διατηρήσουν τις αμοιβαίες σχέσεις αλληλεγγύης και την πειθαρχία των οικονομιών τους.

Το 1981 η Ελλάδα προσχώρησε στις Κοινότητες και το 1986 προσχώρησαν η Ισπανία και η Πορτογαλία. Το γεγονός αυτό, έκανε επιτακτική την ανάγκη να θεσπιστούν «διαρθρωτικά» προγράμματα, όπως τα πρώτα Ολοκληρωμένα Μεσογειακά Προγράμματα (ΜΟΠ) που είχαν ως στόχο να μειωθούν οι ανισότητες οικονομικής ανάπτυξης μεταξύ των 12 κρατών μελών.

Παράλληλα, άρχισε να ενισχύεται ο ρόλος της ΕΟΚ σε παγκόσμια κλίμακα. Ανέπτυξε συμβατικές σχέσεις με τις χώρες της Αφρικής, της Καραϊβικής και του Ειρηνικού (τις χώρες «ΑΚΕ») με τις οποίες υπέγραψε μια σειρά συμβάσεων αναπτυξιακής βοήθειας και εμπορικών συναλλαγών (Λομέ I, II, III και IV, 1975-1989) που οδήγησαν τη Συμφωνία της Κοτονού του Ιουνίου 2000. Η Ευρώπη, που είναι η μεγαλύτερη εμπορική δύναμη στον κόσμο, διαθέτει τα μέσα να επιβάλλεται σε διεθνή κλίμακα. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ως απώτερο στόχο την εφαρμογή μιας κοινής εξωτερικής πολιτικής και πολιτικής ασφάλειας.

Μια παγκόσμια οικονομική ύφεση στις αρχές του '80 προκάλεσε κλίμα «ευρωσκεπτικισμού». Όμως, από το 1985 και μετά, δημιουργήθηκε μια νέα ελπίδα, όταν η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με Πρόεδρο τον Ζακ Ντελόρ, δημοσίευσε μια «Λευκή Βίβλο» που περιείχε χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής ενιαίας αγοράς μέχρι την 1η Ιανουαρίου 1993. Αυτή η ημερομηνία ορόσημο και οι νομοθετικές διατάξεις που έδωσαν συγκεκριμένο περιεχόμενο σε ένα τόσο φιλόδοξο στόχο ορίστηκαν στην Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, που υπογράφηκε το Φεβρουάριο του 1996 και τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουλίου 1987.

Η πολιτική διάρθρωση της Ευρώπης άλλαξε ριζικά με την πτώση του τείχους του Βερολίνου το 1989. Το γεγονός αυτό οδήγησε στην επανένωση της Γερμανίας στις 3 Οκτωβρίου 1990 και στην επάνοδο της δημοκρατίας στις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης που απελευθερώθηκαν από τη σοβιετική κηδεμονία. Η ίδια η Σοβιετική Ένωση έπαψε να υφίσταται το Δεκέμβριο του 1991.

Στο μεταξύ, άλλαζαν και οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες. Τα κράτη μέλη διαπραγματεύονταν μια νέα Συνθήκη, η οποία εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο (δηλ. τους προέδρους ή πρωθυπουργούς των χωρών) στο Μάαστριχτ, το Δεκέμβριο του 1991. Αυτή η «Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση» τέθηκε σε ισχύ την 1η Νοεμβρίου 1993. Η ΕΟΚ μετονομάστηκε σε «Ευρωπαϊκή Κοινότητα» (ΕΚ). Επιπλέον, προσθέτοντας νέους τομείς διακυβερνητικής συνεργασίας στο υφιστάμενο κοινοτικό σύστημα, η Συνθήκη δημιούργησε την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ). Καθόρισε επίσης νέους φιλόδοξους στόχους για τα κράτη μέλη. Νομισματική ένωση μέχρι το 1999, Ευρωπαϊκή Ιθαγένεια, νέες κοινές πολιτικές, περιλαμβανομένης της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας (ΚΕΠΠΑ), καθώς και εσωτερική ασφάλεια.

Αυτή η νέα δυναμική και η αλλαγή της γεωπολιτικής κατάστασης της ηπείρου οδήγησαν τρεις ακόμη χώρες, την Αυστρία, τη Φινλανδία και τη Σουηδία, να προσχωρήσουν στην ΕΕ την 1η Ιανουαρίου 1995. Η Ένωση είχε πλέον 15 κράτη μέλη και συνέχιζε την πορεία της προς το θεαματικότερο επίτευγμα που θα μπορούσε να προσφέρει στους πολίτες της: την αντικατάσταση του εθνικού τους νομίσματος από ένα ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα, το ευρώ. Την 1η Ιανουαρίου 2002, το ευρωπαϊκό νόμισμα τέθηκε σε κυκλοφορία στις 12 χώρες της ζώνης του ευρώ και αποτελεί πλέον ένα σημαντικό νόμισμα παρόμοιας ισχύος με το δολάριο.

Μπαίνοντας στον 21ο αιώνα, οι Ευρωπαίοι πρέπει να αντιμετωπίσουν ενωμένοι τις πολλαπλές προκλήσεις της παγκοσμιοποίησης. Η επιτάχυνση της τεχνολογικής προόδου και της ανάπτυξης του Διαδικτύου δίνουν ώθηση στον εκσυγχρονισμό των οικονομιών. Όμως οι βαθιές αλλαγές του οικονομικού ιστού προκαλούν κοινωνική αναταραχή και πολιτιστικό σοκ.

Στη συνεδρίασή του στη Λισσαβόνα, το Μάρτιο του 2000, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε μια συνολική στρατηγική για τον εκσυγχρονισμό της οικονομίας της ΕΕ που θα της επιτρέπει να ανταγωνίζεται στην παγκόσμια αγορά τους άλλους βασικούς συντελεστές, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες και οι νέες βιομηχανικές χώρες. Η «στρατηγική της Λισσαβόνας» περιλαμβάνει το άνοιγμα όλων των τομέων της οικονομίας στον ανταγωνισμό, την ενθάρρυνση της καινοτομίας και των επιχειρηματικών επενδύσεων και τον εκσυγχρονισμό των εκπαιδευτικών συστημάτων της Ευρώπης για την αντιμετώπιση των αναγκών της κοινωνίας της πληροφορίας.

Ταυτόχρονα, τα προβλήματα της ανεργίας και του αυξανόμενου κόστους των συστημάτων συνταξιοδότησης ασκούν πίεση στις οικονομίες των κρατών μελών, γεγονός που καθιστά περισσότερο αναγκαίες τις μεταρρυθμίσεις. Η κοινή γνώμη αναμένει όλο και περισσότερο από τις κυβερνήσεις να βρουν πρακτικές λύσεις γι' αυτά τα προβλήματα.

Αμέσως μετά τη διεύρυνσή της, η Ευρωπαϊκή Ένωση με 15 πλέον κράτη μέλη, εισήλθε σε διαδικασία μιας νέας και άνευ προηγουμένου μεγάλης διεύρυνσης με άλλες 12 υποψήφιες χώρες. Οι πρώην «λαϊκές δημοκρατίες» του σοβιετικού συνασπισμού (η Βουλγαρία, η Ουγγαρία, η Πολωνία, η Τσεχική Δημοκρατία, η Ρουμανία και η Σλοβακία), τα τρία κράτη της Βαλτικής που δημιουργήθηκαν με την αποσύνθεση της Σοβιετικής Ένωσης (η Εσθονία, η Λετονία και η Λιθουανία), μία από τις δημοκρατίες της πρώην

Γιουγκοσλαβίας (η Σλοβενία) και δύο χώρες της Μεσογείου (Κύπρος και Μάλτα) κτύπησαν την πόρτα της ΕΕ στα μέσα της δεκαετίας του '90.

Η ΕΕ χαιρέτισε αυτή τη νέα ευκαιρία για την εξασφάλιση της σταθερότητας της ηπείρου και για να επεκταθούν τα οφέλη της ευρωπαϊκής ενοποίησης και σε αυτές τις νεαρές δημοκρατίες. Οι διαπραγματεύσεις προσχώρησης άρχισαν στο Λουξεμβούργο το Δεκέμβριο του 1997 και στο Ελσίνκι το Δεκέμβριο του 1999 με τις δώδεκα υποψήφιες χώρες. Στις 13 Δεκεμβρίου 2002 ολοκληρώθηκαν στην Κοπεγχάγη οι διαπραγματεύσεις με τις 10 από αυτές τις χώρες οι οποίες προσχώρησαν στην ΕΕ τον Μάιο του 2004. Η Ένωση έχει τώρα 25 κράτη μέλη και θα συνεχίσει να διευρύνεται και με άλλες χώρες της ηπείρου και κατά τα επόμενα έτη.

Μια διαδικασία ευρωπαϊκής οικοδόμησης για περισσότερο από μισό αιώνα σημάδεψε βαθιά την ιστορία της ηπείρου και τη νοοτροπία των κατοίκων της. Οι κυβερνήσεις των κρατών μελών, ανεξαρτήτως πολιτικών προσανατολισμών, γνωρίζουν ότι έχει παρέλθει η εποχή των απόλυτων εθνικών κυριαρχιών και ότι μόνο η Ένωση των δυνάμεων και το άραμα ενός «κοινού πεπρωμένου» (σύμφωνα με την έκφραση της Συνθήκης ΕΚΑΧ) θα επιτρέψουν στα παλαιά έθνη να συνεχίσουν την οικονομική και κοινωνική πρόοδο και να διατηρήσουν την επιρροή τους στον κόσμο.

Η ολοκλήρωση διαδέχτηκε μια παλιά έχθρα μεταξύ των ευρωπαϊκών χωρών.

Η κοινοτική μέθοδος, που βασίζεται σε ένα μόνιμο διάλογο ανάμεσα στα εθνικά συμφέροντα και το κοινό συμφέρον, που σέβεται τις εθνικές ιδιομορφίες και συμβάλλει στη δημιουργία μιας ταυτότητας της Ένωσης, δεν έχει χάσει τίποτα από την αρχική της αξία. Η μέθοδος αυτή, που επινοήθηκε αρχικά για να εξαλειφθούν οι τάσεις ηγεμονίας και η προσφυγή στη βία που αποτελούσαν χαρακτηριστικά των σχέσεων μεταξύ των κρατών, συνέβαλε στο να διατηρηθεί η συνοχή της δημοκρατικής Ευρώπης, η οποία

παρέμεινε προσηλωμένη στις αρχές της ελευθερίας καθόλη τη διάρκεια του ψυχρού πολέμου. Η εξάλειψη του ανταγωνισμού Ανατολής/Δύσης και η πολιτική και οικονομική επανένωση της ηπείρου αποτελούν τη νίκη του ευρωπαϊκού πνεύματος το οποίο χρειάζονται περισσότερο από ποτέ οι λαοί για το μέλλον τους.

## 2. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Ε.

### 2.1 Μ.Ο.Π. ΚΑΙ Α' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (1986 -1994)

Από τον πρώτο κιόλας χρόνο ένταξης της Ελλάδας στην Ευρωπαϊκή Ένωση οι περιφέρειες της χώρας επωφελήθηκαν από σημαντικές εισροές κοινοτικών πόρων. Σταθμός, όμως, για τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης αποτέλεσαν τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα (Μ.Ο.Π.) που ξεκίνησαν το 1986 και ολοκληρώθηκαν το 1993 και θεωρούνται από πολλούς ως η αφετηρία άσκησης ουσιαστικής Ευρωπαϊκής Περιφερειακής πολιτικής. Τα Μ.Ο.Π. έθεσαν για πρώτη φορά το στόχο υλοποίησης μίας ολοκληρωμένης μεσοπρόθεσμης προσπάθειας για την ανάπτυξη των λιγότερο ανεπτυγμένων περιφερειών της Ευρωπαϊκής Κοινότητας μέσω πολυετών επιχειρησιακών προγραμμάτων. Με τα Μ.Ο.Π. προωθήθηκε η χρηματοδότηση σχεδίων ενταγμένων σε συνολικά περιφερειακά προγράμματα, τα οποία διαμορφώθηκαν και πραγματοποιήθηκαν από τις ενδιαφερόμενες περιφέρειες. Στην Ελλάδα καταρτίσθηκαν 7 Ολοκληρωμένα Μεσογειακά Προγράμματα: Κρήτης, Μακεδονίας και Θράκης, Δυτικής Ελλάδας και Πελοποννήσου, Νήσων Αιγαίου Πελάγους, Ανατολικής Κεντρικής Ελλάδος, Αττικής και τέλος ένα θεματικό, το Μ.Ο.Π. Πληροφορικής. Η αρχική περίοδος εφαρμογής των Μ.Ο.Π. ήταν η περίοδος 1984-1989, αλλά επεκτάθηκε μέχρι το 1993.

Η αναπτυξιακή στρατηγική που εφαρμόστηκε στην Ελλάδα από το 1984 μέχρι το 1993 (που καλύπτει τόσο τα ΜΟΠ όσο και το Α' Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης) χαρακτηρίστηκε κυρίως από τη μεγάλη διασπορά των διαθέσιμων πόρων σε μικρά έργα υποδομής σε ολόκληρη τη χώρα. Η πολιτική αυτή στήριξε την οικονομική δραστηριότητα και διευκόλυνε τη βελτίωση του επιπέδου ζωής στις αγροτικές και περιμετρικές περιοχές. Αναβάθμισε το επαρχιακό δίκτυο μεταφορών και ενίσχυσε τον εκσυγχρονισμό των μικρών γεωργικών επιχειρήσεων και την ίδρυση ξενοδοχείων μικρού και μεσαίου μεγέθους σε πολλές περιοχές.

Η περίοδος αυτή συνέπεσε με ένα σημαντικό ορόσημο για την αναπτυξιακή πολιτική της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Το 1988 αποφασίστηκε η ριζική μεταρρύθμιση της λειτουργίας των Διαρθρωτικών Ταμείων που οδήγησε στον συντονισμό των πολιτικών των κοινωνικών διαρθρωτικών ταμείων που μέχρι τότε παρέμεναν ανεξάρτητες. Η μεταρρύθμιση αυτή προέβλεπε σταδιακή αύξηση των πόρων των διαρθρωτικών ταμείων μέχρι τον διπλασιασμό τους την περίοδο 1987-1993. Προέβλεπε επίσης ότι η ευθύνη για το προγραμματισμό και για την υλοποίηση των αναπτυξιακών δράσεων και προγραμμάτων, που συγχρηματοδοτεί η Ευρωπαϊκή Κοινότητα μοιράζεται ανάμεσα στις εθνικές και περιφερειακές αρχές της χώρας και στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

## 2.2 Β' ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ (1994-1999)

Η περίοδος 1994-1999 χαρακτηρίστηκε από μεγαλύτερη έμφαση σε έργα υποδομής εθνικής σημασίας που ενισχύουν την εξωστρέφεια της οικονομίας και τη γενικότερη διασύνδεση της χώρας με το εξωτερικό. Χωρίς να εγκαταλείπεται η εφαρμογή μέτρων ισόρροπης ανάπτυξης της χώρας, δόθηκε προτεραιότητα στην προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης μέσα από ένα ευρύτερο φάσμα δραστηριοτήτων και με κύριο στόχο τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας, την αναβάθμιση του περιβάλλοντος και τη

δημιουργία καλύτερων συνθηκών διαβίωσης στα αστικά κέντρα. Κύριο χαρακτηριστικό της περιόδου αυτής είναι η προετοιμασία της χώρας για την ένταξη στην Οικονομική και Νομισματική Ένωση καθώς και η υλοποίηση μεγάλων έργων υποδομής σε ολόκληρη την χώρα: Οδικοί άξονες (ΠΑΘΕ, Εγνατία Οδός), λιμενικά έργα, εκσυγχρονισμός του Ελληνικού Σιδηροδρομικού Δικτύου, μετρό της Αθήνας, ενεργειακά έργα (αιολικά πάρκα, φυσικό αέριο), τηλεπικοινωνίες, νοσοκομεία, κ.ο.κ.

Κατά την περίοδο εφαρμογής του Β' Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης, η βελτίωση των συνθηκών της Ελληνικής οικονομίας και τα μέτρα για την επίτευξη μάκροοικονομικής σταθερότητας και διαρθρωτικών αλλαγών καθώς και η συμβολή του ιδίου του Β'Κ.Π.Σ., δημιούργησαν τις προϋποθέσεις για μεγαλύτερη απόδοση της αναπτυξιακής προσπάθειας της χώρας η οποία συνεχίζεται και κατά την περίοδο 2000-2006.

Την εφαρμογή του Β'Κ.Π.Σ. δυσχέρανε, όμως, μία σειρά προβλημάτων και δυσλειτουργιών που αφορούσαν τους μηχανισμούς διαχείρισης και υλοποίησης, οι οποίοι δεν ήταν επαρκείς για να αντιμετωπίσουν μία αυξημένη κλίμακα παρεμβάσεων. Παράλληλα, όμως, προέκυψαν πολύτιμες εμπειρίες που υπέδειξαν την ανάγκη έντασης της προσπάθειας ώστε να ικανοποιηθούν οι ποιοτικές και ποσοτικές απαιτήσεις αυτής της εμβέλειας παρεμβάσεων.

### 2.3 Γ' ΚΟΙΝΟΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΣΤΗΡΙΞΗΣ 2000-2006

Το Κοινωνικό Πλαίσιο Στήριξης 2000-2006 (Γ'ΚΠΣ) αποτελεί το μεγαλύτερο αναπτυξιακό πρόγραμμα της χώρας. Πρόκειται για ένα φιλόδοξο πρόγραμμα που ανταποκρίνεται στις σημερινές ανάγκες και μελλοντικές συνθήκες ανταγωνισμού που θα αντιμετωπίσει η Ελλάδα στο διεθνές και ευρωπαϊκό περιβάλλον και της επιτρέπει να ολοκληρώσει όλα

εκείνα τα έργα και τις παρεμβάσεις που είναι καθοριστικής σημασίας για την ανάπτυξή της.

Το Γ'Κ.Π.Σ. είναι το προϊόν της συμφωνίας στην οποία κατέληξαν η Ελληνική Κυβέρνηση και οι Ευρωπαϊκή Επιτροπή για τις κοινοτικές διαρθρωτικές παρεμβάσεις στην Ελλάδα το χρονικό διάστημα 2000-2006. Καταρτίστηκε με βάση το Σχέδιο Περιφερειακής Ανάπτυξης που υποβλήθηκε από την Ελλάδα στην Ε.Ε.

Το κείμενο του ΚΠΣ υπογράφηκε τον Νοέμβριο του 2000 και αναθεωρήθηκε τον Δεκέμβριο του 2004. Περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- Τους άξονες προτεραιότητας για τη δράση των κοινοτικών διαρθρωτικών ταμείων
- Την συνοπτική περιγραφή των επιχειρησιακών προγραμμάτων με τους ειδικούς στόχους και τις προτεραιότητες που έχουν επιλεγεί
- Το ενδεικτικό σχέδιο χρηματοδότησης που προσδιορίζει για κάθε άξονα και για κάθε έτος το ποσό των συνολικών κονδυλίων που προβλέπονται
- Τις διατάξεις εφαρμογής του Γ'ΚΠΣ

Οι στόχοι - προτεραιότητες του ΚΠΣ 2000-2006 εστιάζονται σε επενδύσεις στο φυσικό, ανθρώπινο και γνωστικό κεφάλαιο, που μπορούν να συμβάλουν περισσότερο στην αύξηση της παραγωγικότητας και στην εμβάθυνση της ανάπτυξης στην Ελλάδα:

1. Ανάπτυξη ανθρώπινων πόρων και προώθηση της απασχόλησης.
2. Ανάπτυξη του συστήματος μεταφορών (οδικές, σιδηροδρομικές, αστικές μεταφορές, αερολιμένες, λιμένες, συνδυασμένες μεταφορές και εμπορευματικά κέντρα, ασφάλεια).

3. Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας με στόχο την αειφόρο ανάπτυξη (περιλαμβάνει τους τομείς Μεταποίησης και Υπηρεσιών, Έρευνας και Τεχνολογίας, Τουρισμού, Ενέργειας – Φυσικών Πόρων).
4. Αγροτική ανάπτυξη και αλιεία.
5. Ποιότητα ζωής (παρεμβάσεις που αφορούν στο περιβάλλον και στη φυσική κληρονομιά, στον πολιτισμό και στον τομέα της υγείας – πρόνοιας).
6. Κοινωνία της πληροφορίας (παρεμβάσεις που αφορούν τομείς όπως εκπαίδευση, πολιτισμό, δημόσια διοίκηση, υγεία και πρόνοια, περιβάλλον, απασχόληση, ψηφιακή οικονομία, επικοινωνίες).
7. Περιφερειακή ανάπτυξη (με στόχο την μείωση των αποκλίσεων ανάπτυξης μεταξύ των περιφερειών, την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητάς τους και την αύξηση της απασχόλησης).

Για την επίτευξη των στόχων του, το Γ'ΚΠΣ υλοποιεί 25 Επιχειρησιακά Προγράμματα εκ των οποίων

- Ø τα 11 είναι Τομεακά Επιχειρησιακά Προγράμματα και αφορούν εθνικές τομεακές πολιτικές
- Ø τα 13 είναι Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΠΕΠ), ένα για κάθε μία από τις 13 περιφέρειες της χώρας και στα οποία έχει κατανεμηθεί το 1/3 περίπου των διαθέσιμων πιστώσεων για την περίοδο 2000-2006
- Ø και 1 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική βοήθεια» που στόχο έχει να ενδυναμώσει, να στηρίξει και να βελτιώσει το σύστημα διαχείρισης, παρακολούθησης και ελέγχου του Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης και των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων.

### ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ Γ'ΚΠΣ

(σε δισεκατομμύρια ευρώ)

	ΚΠΣ 2000 - 2006	Ταμείο Συνοχής (*)	ΣΥΝΟΛΟ
Κοινοτική Συμμετοχή	22,71	3,32	26,03
Εθνική Συμμετοχή	11,56	1,97	13,53
Σύνολο Δημόσιας Δαπάνης	34,27	5,29	39,56
Ενδεικτική Ιδιωτική Συμμετοχή	10,48	1,10	11,58
<b>ΣΥΝΟΛΟ</b>	<b>44,75</b>	<b>6,39</b>	<b>51,14</b>

(\*) τα στοιχεία που αναφέρονται στο Ταμείο Συνοχής αφορούν τιμές 2004 και είναι πιθανόν να αναθεωρηθούν

Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών

### ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ 1986-2006 ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΑΡΧΙΚΕΣ ΕΓΚΡΙΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

	Μ.Ο.Π.* (1986-1989) σε χιλ ΕCUs** σε τιμές 1986	Α' Κ.Π.Σ. (1989- 1993) σε χιλ ΕCUs** σε τιμές 1989	Β' Κ.Π.Σ. (1994- 1999) σε χιλ ΕCUs** σε τιμές 1994	Γ' Κ.Π.Σ. (2000- 2006) σε χιλ ευρώ σε τιμές 2000
Συνολικός Προϋπολογισμός	2.101.933	14.342.054	29.721.300	44.363.540
Εθνική Δημόσια Συμμετοχή	695.740	5.802.196	7.069.900	11.126.075
Κοινοτική Συμμετοχή	2.576.000	7.193.241	13.980.000	22.707.000
Ιδιωτική Συμμετοχή	210.193	1.346.617	8.671.400	10.730.465

\* Τα ΜΟΠ μετά το 1989 ενσωματώθηκαν στο Α' ΚΠΣ

\*\* 1 ECU = 1 Ευρώ (ισοτιμία της 1/1/1999)

Πηγή : Υπουργείο Οικονομίας & Οικονομικών

## 2.4 4η ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ 2007-2013 ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ 2007-2013

Ο στρατηγικός στόχος της βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης με κοινωνική συνοχή μπορεί να επιτευχθεί με την προώθηση μιάς ανταγωνιστικής και δυναμικής οικονομίας βασιζόμενης στη γνώση, που να οδηγεί στην πλήρη απασχόληση με τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας. Οι προσανατολισμοί αυτοί αφορούν στο σύνολο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ταυτόχρονα, στρατηγικός στόχος για την Ελλάδα είναι η επίτευξη της πραγματικής σύγκλισης και συνοχής προς το μέσο ευρωπαϊκό επίπεδο.

Με τις προοπτικές αυτές, ξεκινούν, σε ευρωπαϊκό και εθνικό επίπεδο, οι διαδικασίες, σχεδιασμού της περιόδου που θα ακολουθήσει την υλοποίηση του τρέχοντος ΚΠΣ 2000-2006. Για τη νέα προγραμματική περίοδο 2007 - 2013 η χώρα μας πρέπει να υποβάλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή - ως τις αρχές του 2006 - ένα νέο κείμενο προγραμματισμού, με τη μορφή ενός Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης, όπου θα περιγράφονται οι κύριοι αναπτυξιακοί στόχοι της χώρας μας σε εθνικό, τομεακό και περιφερειακό επίπεδο. Τη δεδομένη χρονική στιγμή το Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Ανάπτυξης βρίσκεται υπό διαμόρφωση ενώ τα κονδύλια από την Ε.Ε. που εξασφάλισε η Ελλάδα στο πλαίσιο του Δ΄ ΚΠΣ ανήλθαν σύμφωνα με την σχετική συμφωνία στις 17 Δεκεμβρίου 2005 σε €20,1 δις για τη περίοδο 2007-2013.

## 3. ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΙ ΝΟΜΟΙ ΠΑΡΟΧΗΣ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

Βασικό επενδυτικό εργαλείο του ελληνικού κράτους για την ενδυνάμωση των ιδιωτικών επενδύσεων αποτέλεσαν εδώ και 25 χρόνια οι αναπτυξιακοί νόμοι οι οποίοι παρήχαν διαφόρων μορφών κίνητρα στις επιχειρήσεις για να προχωρήσουν σε επενδύσεις. Πέραν των χρηματοδοτήσεων από την Ευρωπαϊκή Ένωση όπως παρουσιάσθηκαν ανωτέρω, οι αναπτυξιακοί νόμοι αποτέλεσαν ένα πρόσθετο εργαλείο παροχής κινήτρων και έμμεσα

χρηματοδότησης από το Ελληνικό κράτος για την στήριξη και ανάπτυξη των ιδιωτικών επενδύσεων.

### 3.1 Ιστορικό αναπτυξιακών νόμων

Το καθεστώς ενίσχυσης των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ελλάδα από το 1981 μέχρι σήμερα παρέχει κίνητρα χρηματοδότησης όπως επιχορήγηση, επιδότηση τόκων, επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης αλλά και φορολογικά όπως η φορολογική απαλλαγή κερδών μέσω της εφαρμογής Αναπτυξιακών Νόμων με στόχο την περιφερειακής ανάπτυξης της Ελλάδας.

Συγκεκριμένα ο πρώτος αναπτυξιακός νόμος θεσπίσθηκε το 1981 (Ν.1116/81) αλλά ίσχυσε για μικρή χρονική περίοδο ενώ ο αμέσως επόμενος (Ν.1262/82) εφαρμόσθηκε την περίοδο 1982-1990. Κατά την περίοδο 1990-1998 τέθηκε σε ισχύ ο Ν.1892/90 ο οποίος αποτελούσε την πρώτη πιο ολοκληρωμένη μορφή αναπτυξιακού νόμου καθώς καθόρισε τις διαδικασίες και εισήγαγε την έννοια της δέσμευσης συγκεκριμένων κονδυλίων ανά εξάμηνο. Ακολούθησε ο Ν. 2601/98 ο οποίος εφαρμόσθηκε την περίοδο 1998-2004 και ο οποίος μείωσε καθοριζόμενα ποσοστά ενίσχυσης από τον προηγούμενο νόμο και εισήγαγε αυστηρότερες διαδικασίες έγκρισης και ελέγχου των υπαγόμενων επενδυτικών σχεδίων. Ο νέος αναπτυξιακός νόμος (Ν.3299/2004) ψηφίστηκε τον Δεκέμβριο του 2004 και είναι ο ισχύον αυτή τη στιγμή νόμος για την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων στην Ελλάδα. Με τις ρυθμίσεις του νόμου αυτού καθορίσθηκε νέο θεσμικό πλαίσιο παροχής ενισχύσεων προς ιδιωτικές επενδύσεις.

Ειδικότερα, βασικοί στόχοι του νέου Αναπτυξιακού νόμου αποτελούν η ισομέρεια στην περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας, η δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, η περιβαλλοντική προστασία, η

είσοδος νέων τεχνολογιών στο ελληνικό επιχειρηματικό πεδίο, η ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας, η τόνωση της επενδυτικής δραστηριότητας.

Στα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στις διατάξεις του αναπτυξιακού νόμου παρέχονται τα ακόλουθα είδη κινήτρων:

- Φορολογική απαλλαγή (δημιουργία αφορολόγητου αποθεματικού).

Με τον τρόπο αυτό δίνεται η δυνατότητα στην επιχείρηση να σχηματίσει αφορολόγητο αποθεματικό μέχρις ενός ποσοστού το οποίο δύναται να φθάνει μέχρι και του συνόλου της αξίας της επένδυσης για το οποίο έχει δικαίωμα μη καταβολής φόρου εισοδήματος.

- Επιχορήγηση ή/και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

Το κίνητρο της επιχορήγησης σχετίζεται με την κάλυψη από το Ελληνικό Κράτος ενός ποσοστού του κόστους του επενδυτικού σχεδίου. Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης σχετίζεται με την κάλυψη από το Ελληνικό Κράτος τμήματος των πληρωθέντων δόσεων εξόφλησης κεφαλαίου από την επιχείρηση χρηματοδοτικής μίσθωσης για την απόκτηση καινούργιου μηχανολογικού εξοπλισμού από το Ελληνικό Κράτος.

- Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Με το κίνητρο αυτό το Ελληνικό κράτος αναλαμβάνει να καλύψει μέρος του μισθολογικού κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης από το επενδυτικό σχέδιο. Η επιχορήγηση που παρέχεται αφορά στο σύνολο των δημιουργούμενων θέσεων εργασίας εντός των πρώτων τριών έτων με την κάθε θέση εργασίας να επιδότείται για χρονική διάρκεια δύο έτών.

Τα ανωτέρω είδη ενισχύσεων, παρέχονται εναλλακτικά ως εξής:

- (α) Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης
- (β) Φορολογική απαλλαγή
- (γ) Επιδότηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης.

Είναι δυνατόν να παρέχεται συνδυασμός των ανωτέρω ενισχύσεων στις περιπτώσεις των ειδικών καθεστώτων όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 9 του Ν. 3299/2004.

#### 4. ΚΙΝΗΤΡΑ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΝΟΜΟΥ

Το ύψος των παρεχόμενων ενισχύσεων ποικίλει ανάλογα με το είδος της παρεχόμενης ενίσχυσης (το ποσοστό της ενίσχυσης και κατά συνέπεια το καθαρό όφελος για την επιχείρηση διαφοροποιείται ανάλογα με το είδος του κινήτρου), την περιοχή υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου με τις μεγαλύτερες ενισχύσεις να παρέχονται στους νομούς της Θράκης και γενικότερα στις παραμεθόριες περιοχές, το είδος της υλοποιούμενης επένδυσης (π.χ. αυξημένες ενισχύσεις σε επενδύσεις που αφορούν υψηλή τεχνολογία, ποιότητα, κλπ) και τα ειδικά χαρακτηριστικά της επένδυσης ή του φορέα. όπως π.χ. σε νεοϊδρυμόμενες επιχειρήσεις, ειδικές μορφές τουρισμού.

##### 4.1 Διαίρεση επικράτειας

Η Επικράτεια, για τις ανάγκες εφαρμογής του Αναπτυξιακού Νόμου 3299/2004, χωρίζεται σε 4 περιοχές:

1. **ΠΕΡΙΟΧΗ Δ':** Περιλαμβάνει τους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου, τις Βιομηχανικές Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ) της Διοικητικής Περιφέρειας Ηπείρου, τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους, σύμφωνα με την απογραφή του 1991, τα νησιά της Διοικητικής Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τη νήσο Θάσο, το Νομό Δωδεκανήσου, πλην της

περιοχής που καθορίζεται από την υπουργική απόφαση του γενικού πολεοδομικού σχεδίου της πόλης της Ρόδου, και την παραμεθόρια ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της Επικράτειας σε απόσταση 20 χλμ. από τα σύνορα, στην οποία εντάσσονται και οι δήμοι ή οι κοινότητες των οποίων τα διοικητικά όρια τέμνονται από τη ζώνη αυτή.

Η περιοχή Δ' διαιρείται περαιτέρω στις υποπεριοχές Δ1, Δ2 και Δ3 όπου:

- Περιοχή Δ1 η οποία περιλαμβάνει τις περιοχές των Διοικητικών Περιφερειών Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Μακεδονίας, Θεσσαλίας, Ιονίων Νήσων, Στερεάς Ελλάδος, Αττικής, Νοτίου Αιγαίου και Κρήτης
- Περιοχή Δ2 η οποία περιλαμβάνει τις περιοχές των νομών Καβάλας και Δράμας, καθώς τις περιοχές Δ και των Διοικητικών Περιφερειών Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Βορείου Αιγαίου.
- Περιοχή Δ3 η οποία περιλαμβάνει τους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου.

2. **ΠΕΡΙΟΧΗ Γ':** Περιλαμβάνει τη Ζώνη Λαυρεωτικής του Νομού Αττικής, όπως αυτή καθορίστηκε με την 37349/5.11.1991 κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων, Εθνικής Οικονομίας και Εσωτερικών καθώς και τις περιφέρειες, τους νομούς ή τα τμήματα νομών της Επικράτειας που δεν εντάσσονται στις περιοχές Δ', Β' και Α'.
3. **ΠΕΡΙΟΧΗ Β':** Περιλαμβάνει (α) τις Βιομηχανικές Επίχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.Π.Ε), την Επαρχία Λαγκαδά και το τμήμα δυτικά του ποταμού Αξιού του νομού Θεσσαλονίκης και (β) την επαρχία Τροιζηνίας του Νομού Αττικής.
4. **ΠΕΡΙΟΧΗ Α':** Περιλαμβάνει τους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης, πλην των τμημάτων τους που εντάσσονται στις λοιπές περιοχές.

#### 4.2 Ορισμός Μικρομεσαίων Επιχειρήσεων

Ο χαρακτηρισμός των επιχειρήσεων ως MME γίνεται βάσει της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Για τον χαρακτηρισμό μιας επιχείρησης ως μεσαία, μικρή και πολύ μικρή λαμβάνονται υπόψη τα οικονομικά στοιχεία του κύκλου εργασιών και του συνολικού ενεργητικού του ισολογισμού της καθώς και ο αριθμός του προσωπικού που απασχολεί. Επιπλέον, η κοινοτική νομοθεσία αξιολογεί και την μετοχική σύνθεση του φορέα αλλά και ητα ποσοστά συμμετοχής του σε άλλες επιχειρήσεις, (πχ. ποσοστό συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο, στο Δ.Σ., κλπ.)

Οι υποκατηγορίες των χαρακτηριζόμενων ως μικρομεσαίων επιχειρήσεων αποτελούνται:

**Πολύ μικρές επιχειρήσεις** οι οποίες απασχολούν λιγότερους από 10 εργαζομένους και έχουν αξία ετήσιων πωλήσεων ή σύνολο ετήσιου ενεργητικού ισολογισμού κάτω από €2 εκατ.

**Μικρές επιχειρήσεις** οι οποίες απασχολούν λιγότερους από 50 εργαζομένους και έχουν αξία ετήσιων πωλήσεων ή σύνολο ετήσιου ενεργητικού ισολογισμού κάτω από €10 εκατ.

**Μεσαίες επιχειρήσεις** οι οποίες απασχολούν λιγότερους από 250 εργαζομένους και έχουν αξία ετήσιων πωλήσεων κάτω από €50 εκατ ή σύνολο ετήσιου ενεργητικού ισολογισμού κάτω από €43 εκατ.

---

Στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις επιπλέον του ποσοστού επιχορήγησης ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιδότησης του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης που παρουσιάζεται στους πίνακες 3-2 και 3-4 παρέχεται ενίσχυση έως +15%, ανάλογα με τον Νομό εντός του οποίου υλοποιείται η επένδυση.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν.3299/2004 παρέχεται επιπλέον ενίσχυση στις χαρακτηριζόμενες ως μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε ποσοστό +15% για τις επενδύσεις που υλοποιούνται στους παραμεθόριους νομούς της χώρας, +15% για τις επενδύσεις που υλοποιούνται σε νομούς με κατά κεφαλή ΑΕΠ μικρότερο του 65% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σύμφωνα με τα στοιχεία του 2001 και +5% για τις επενδύσεις που υλοποιούνται σε νομούς με κατά κεφαλή ΑΕΠ μεγαλύτερο του 65% του μέσου όρου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στοιχεία 2001)

**Πίνακας 4.2.1: Παρεχόμενη ενίσχυση στις ΜΜΕ**

Επιπλέον ενίσχυση (+15%)		Επιπλέον ενίσχυση +5%	
Παραμεθόριοι νομοί	Νομοί με ΑΕΠ < 65%	Νομοί με ΑΕΠ > 65%	
1 Δράμας	1 Αιτωλοακαρνανίας	1 Αρκαδίας	
2 Δωδεκανήσου	2 Άρτης	2 Αργολίδας	
3 Έβρου	3 Αχαΐας	3 Αττικής	
4 Θεσπρωτίας	4 Γρεβενών	4 Βοιωτίας	
5 Ιωαννίνων	5 Ζακύνθου	5 Ευβοίας	
6 Καστοριάς	6 Ηλείας	6 Ευρυτανίας	
7 Κιλκίς	7 Ημαθίας	7 Ηρακλείου	
8 Λέσβου	8 Καβάλας	8 Θεσσαλονίκης	
9 Ξάνθης	9 Καρδίτσας	9 Κερκύρας	
10 Πέλλας	10 Κεφαλληνίας	10 Κοζάνης	
11 Ροδόπης	11 Λακωνίας	11 Κορινθίας	
12 Σάμου	12 Μεσσηνίας	12 Κυκλαδών	
13 Σερρών	13 Πιερίας	13 Λαρίσης	
14 Φλώρινας	14 Πρεβέζης	14 Λασιθίου	
15 Χίου	15 Τρικάλων	15 Λευκάδος	
		16 Μαγνησίας	
		17 Ρεθύμνου	
		18 Φθιώτιδας	
		19 Φωκίδας	
		20 Χανίων	
		21 Χαλκιδικής	

#### 4.3 Κατηγορίες επενδυτικών σχεδίων

Οι επιλέξιμες επενδύσεις προκειμένου να προσδιοριστεί το ύψος της παρεχόμενης ενίσχυσης διαχωρίζονται σε πέντε κατηγορίες. Συγκεκριμένα:

**Κατηγορία 1:** Επενδυτικά σχέδια πρωτογενούς, μεταποίησης, λοιπές επενδύσεις

**Κατηγορία 2:** Σχέδια τουρισμού (ίδρυση και επέκταση ξενοδοχείων)

**Κατηγορία 3:** Κλειστοί χώροι στάθμευσης

**Κατηγορία 4:** Ειδικές τουριστικές επενδύσεις (συνεδριακοί χώροι, χιονοδρομικά κέντρα, γκολφ, κλπ), επενδύσεις τρίτογενούς τομέα (εμπορευματικά κέντρα logistics, ευρυζωνικά, κλπ), επενδύσεις προστασίας περιβάλλοντος και αξιοποίησης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, επενδύσεις ποιότητας και προηγμένης τεχνολογίας.

**Κατηγορία 5:** Ολοκληρωμένα επιχειρηματικά σχέδια βιομηχανικών, μεταλλευτικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού.

#### 4.4 Ποσοστά ενισχύσεων

Το ύψος των παρεχόμενων ενισχύσεων διαφοροποιείται κατά κατηγορία κινήτρου όπως αναλυτικά παρουσιάζεται στους πίνακες που ακολουθούν.

##### 4.4.1 Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης

Το ποσοστό επιχορήγησης ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης που παρέχεται στα πλαίσια του Ν.3299/04 παρουσιάζεται στον πίνακα που ακολουθεί. Στα ποσοστά του πίνακα παρέχεται επιπλέον ποσοστό κατά 5% εφόσον εφόσον συντρέχει μία ή και περισσότερες από τις παρακάτω περιπτώσεις:

- Εγκατάσταση των επιχειρήσεων εντός Βιομηχανικών Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.ΠΕ)
- Έδραση ξενοδοχειακής μονάδας κατηγορίας 4 ή 5 αστέρων (Α' ή ΑΑ' τάξης)
- Μετατροπή παραδοσιακού ή διατηρητέου σε ξενοδοχειακή μονάδα
- Εκσυγχρονισμό ξενοδοχείου με αναβάθμισή του σε κατηγορία 4 ή 5 αστέρων
- Εκσυγχρονισμό ξενοδοχείου χαρακτηρισμένου παραδοσιακού ή διατηρητέου.
- Εγκατάσταση των τουριστικών επιχειρήσεων σε Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.)
- Όταν ο φορέας της επένδυσης είναι νεοϊδρυθέντος.

**Πίνακας 4.4.1.1: Επιχορήγηση ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης**

Κατηγορία επένδυσης	Περιοχή Α	Περιοχή Β	Περιοχή Γ	Περιοχή Δ1	Περιοχή Δ2	Περιοχή Δ3
Κατηγορία 1	0%	18%	30%	35%	40%	40%
Κατηγορία 2	0%	13%	25%	35%	35%	35%
Κατηγορία 3	40%	40%	40%	40%	40%	40%
Κατηγορία 4	30%	30%	35%	35%	40%	40%
Κατηγορία 5	35%	35%	35%	35%	35%	35%

#### **4.4.2 Φορολογική απαλλαγή**

Το ύψος του αφορολόγητου αποθεματικού υπολογίζεται ως ποσοστό του ύψους της επένδυσης. Ακολούθως παρουσιάζεται ο πίνακας υπολογισμού του σχηματιζόμενου αποθεματικού.

**Πίνακας 4.4.2.1: Ύψος σχηματιζόμενου αφορολόγητου αποθεματικού**

Κατηγορία επένδυσης	Περιοχή Α	Περιοχή Β	Περιοχή Γ	Περιοχή Δ1	Περιοχή Δ2	Περιοχή Δ3
Κατηγορία 1	0%	50%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 2	0%	50%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 3	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 4	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Κατηγορία 5	100%	100%	100%	100%	100%	100%

Οι επιχειρήσεις που υπάγονται στις διατάξεις του Ν.3299/2004 έχουν τη δυνατότητα να σχηματίσουν αφορολόγητα αποθεματικά από το σύνολο των αδιανέμητων κερδών και όχι μόνο από τα κέρδη που προέρχονται από την ενισχυόμενη επένδυση. Παρέχεται η χρονική δυνατότητα για σχηματισμό αφορολόγητου αποθεματικού εντός δέκα ετών από την ολοκλήρωση της επένδυσης.

#### **4.4.3 Επιχορήγηση του κόστους της δημιουργούμενης απασχόλησης**

Επιδοτείται το κόστος της δημιουργούμενης από την επένδυση απασχόλησης κατά τα ποσοστά του πίνακα που ακολουθεί.

**Πίνακας 4.4.3.1: Ποσοστό επιδότησης της δημιουργούμενης απασχόλησης**

Κατηγορία επένδυσης	Περιοχή Α	Περιοχή Β	Περιοχή Γ	Περιοχή Δ1	Περιοχή Δ2	Περιοχή Δ3
Κατηγορία 1	0%	18,4%	35,1%	40,0%	45,5%	48,1%
Κατηγορία 2	0%	18,4%	33,2%	40,0%	45,5%	45,5%
Κατηγορία 3	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%	40,0%
Κατηγορία 4	35,0%	35,0%	40,0%	40,0%	45,5%	48,1%
Κατηγορία 5	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%	35,0%

## 5. ΕΝΤΑΞΗ

### 5.1 Δικαιούχοι ενισχύσεων Αναπτυξιακού Νόμου

Στις διατάξεις του Ν.3299/2004 δύνανται να υπαχθούν Ατομικές επιχειρήσεις (για επενδυτικά σχέδια ύψους άνω των €200.000, εμπορικές εταιρίες που τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ (Ομόρρυθμες, Ετερόρρυθμες, Εταιρίες Περιορισμένης Ευθύνης, Ανώνυμες Εταιρίες), συνεταιρισμοί, εταιρίες Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης α' ή β' βαθμού καθώς και των δημόσιων επιχειρήσεων και Οργανισμών, Ιερές μονές και η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους (μόνο για συγκεκριμένα επενδυτικά σχέδια), χωρίς την υποχρεωτική σύσταση εμπορικής εταιρείας. Σε αντίθεση με τα ανωτέρω δεν υπάγονται επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία Β' ή Γ' κατηγορίας του ΚΒΣτοιχείων, επιχειρήσεις που λειτουργούν με την μορφή της κοινωνίας, της εταιρείας του αστικού δικαίου ή της, κοινοπραξίας και οι δημόσιες υπηρεσίες, οι δημόσιες επιχειρήσεις, οι δημόσιοι οργανισμοί, και οι Α' και Β' βαθμού Οργανισμοί Τοπικής αυτοδιοίκησης (Δήμοι, Κοινότητες, Νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις).

Ανεξάρτητα από τον χρόνο ίδρυσης όλοι οι φορείς δύνανται να καταθέσουν επενδυτική πρόταση για την ομάδα κινήτρων (επιδότηση, φορολογικά κίνητρα, επιδότηση του κόστους της απασχόλησης) που επιλέγουν και κρίνουν συμφερότερη.

Αίτηση υπαγωγής μπορεί να υποβληθεί και από νεοιδρυόμενους φορείς αλλά θα πρέπει να έχει καθοριστεί το μετοχικό σχήμα και η νομική τους μορφή.

## 5.2 Ενισχυόμενες επενδύσεις

Οι επένδυσεις που μπορεί να επιχορηγηθούν από τα κίνητρα του Ν.3299/04 πρέπει να είναι παγίων στοιχείων (εξοπλισμός, μεταφορικά μέσα, κλπ.) και συγκριμένα να αφορούν:

- δημιουργία νέων εγκαταστάσεων,
- επέκταση υφιστάμενων εγκαταστάσεων ή την εκκίνηση δραστηριότητας η οποία συνεπάγεται θεμελιώδη αλλαγή στο προϊόν ή τη μέθοδο παραγωγής μιας υφιστάμενης εγκατάστασης (διάμεσου του εξορθολογισμού, της διαφοροποίησης ή του εκσυγχρονισμού).

Δεν επιτρέπεται ενίσχυση επένδυσης που αποτελεί απλή αντικατάσταση υφιστάμενου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού χωρίς να δημιουργεί επέκταση της παραγωγικής δυναμικότητας, αλλαγή στο προϊόν ή στη παραγωγική διαδικασία.

Οι επιχειρηματικές δραστηριότητες που ενισχύονται με τα κίνητρα του αναπτυξιακού νόμου περιγράφονται αναλυτικά ακολούθως:

### (a) Επενδυτικά σχέδια στον πρωτογενή τομέα.

- Εξόρυξη και θραύση βιομηχανικών ορυκτών και αδρανών υλικών.
- Επιλεγμένες επενδύσεις του πρωτογενούς που αφορούν στην παραγωγή γεωργικών προϊόντων (περ. ii, iii και iv της περ. a της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν.3299/04). Αναλυτικά οι επενδύσεις που μπορούν να υπαχθούν στις διατάξεις του αναπτυξιακού καθορίζονται στην KYA 24935/30.6.2005. Στην ίδια KYA καθορίζονται οι επιλέξιμες δαπάνες ανά είδος επένδυσης, το

ανώτατο ποσοστό επιχορήγησης καθώς και τυχόν πρόσθετα στοιχεία και δικαιολογητικά.

(β) Επενδυτικά σχέδια στο δευτερογενή τομέα:

- Εξόρυξη, επεξεργασία και εν γένει αξιοποίηση βιομηχανικών ορυκτών, λατόμευση και επεξεργασία μαρμάρων, μεταλλευτικές επενδύσεις.
- Επενδύσεις στον τομέα της μεταποίησης. Επιλέξιμες είναι οι επενδύσεις στους κλάδους 15-37 με εξαίρεση τους κλάδους Χαλυβουργίας, Συνθετικών Ινών, Ναυπηγικό και Ναυπηγοεπισκευαστικό όπως ορίζονται στην παρ.4 του άρθρου 3 του Ν.3299/2004 και το σχετικό θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ. Επίσης περιορισμοί ισχύουν για την παροχή ενισχύσεων στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας όπως ορίζονται στην παρ.6 του άρθρου 3 του Ν.3299/2004. Για επενδύσεις που αφορούν σε μεταποίηση γεωργικών προϊόντων ισχύουν οι περιορισμοί που αναφέρονται στην KYA 24935/5.72005.
- Παραγωγή ενέργειας σε μορφή θερμού νερού ή ατμού και συγκεκριμένα επενδύσεις τηλεθέρμανσης - τηλεψύξης
- Παραγωγή βιοκαυσίμων ή στερεών καυσίμων από βιομάζα, καθώς και παραγωγή βιομάζας από φυτά με σκοπό τη χρήση της ως πρώτη ύλη για την παραγωγή ενέργειας.
- Παραγωγή — ηλεκτρισμού — από — ανανεώσιμες — πηγές — ενέργειας — και — συμπαραγωγή ηλεκτρισμού και θερμότητας.
- Μονάδες αφαλάτωσης θαλασσινού ή υφάλμυρου νερού για την παραγωγή πόσιμου ύδατος.

- Μετεγκατάσταση βυρσοδεψείων σε Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.Π.Ε.), στις οποίες υφίστανται οι κατάλληλες υποδομές και προβλέπεται η εγκατάστασή τους.
- Παραγωγή ή και τυποποίηση προϊόντων γεωγραφικής ένδειξης (Π.Γ.Ε.) ή και προϊόντων προστατευόμενης ονομασίας προέλευσης (Π.Ο.Π.) εφόσον γίνονται από επιχειρήσεις που στεγάζονται σε παραδοσιακά ή διατηρητέα λιθόκτιστα κτίρια ή και κτιριακά συγκροτήματα βιομηχανικού χαρακτήρα.

(γ) **Επενδυτικά σχέδια στον τομέα του τουρισμού:**

- Ιδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων κατηγορίας τουλάχιστον τριών αστέρων (3\*), πρώην Β' τάξης. Η ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχείων μπορεί να υπαχθεί στις διατάξεις του Ν.3299/04 μόνο εφόσον πραγματοποιείται σε Περιοχές Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.) ή σε περιλαμβάνονται στη σχετική απόφαση καθορισμού περιοχών με υπερσυγκέντρωση τουριστικής δραστηριότητας (κορεσμένες) στις οποίες δεν έχουν εφαρμογή τα κίνητρα του Ν.3299/04.
- Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων οι οποίες λειτουργούν ή έχουν προσωρινά διακόψει τη λειτουργία τους για διάστημα έως 5 έτη. Δημιουργία συμπληρωματικών εγκαταστάσεων λειτουργουσών ξενοδοχειακών μονάδων. Απαραίτητη προϋπόθεση οι ξενοδοχειακή μονάδα να είναι κατηγορίας τουλάχιστον δύο αστέρων (2\*). Στην περίπτωση ολοκληρωμένου εκσυγχρονισμού θα πρέπει να καλύπτονται οι απαιτήσεις της KYA 43965.

- Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που στεγάζονται σε κτίρια χαρακτηρισμένα ως διατηρητέα ή παραδοσιακά υπό την προϋπόθεση ότι η ξενοδοχειακή μονάδα μετά τον εκσυγχρονισμό θα είναι τουλάχιστον δύο αστέρων.
- Μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες.
- Εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής λειτουργουσών τουριστικών οργανωμένων εγκαταστάσεων (camping) τουλάχιστον Γ τάξης. Θα πρέπει να καλύπτονται οι απαιτήσεις της KYA 58692 προκειμένου ο εκσυγχρονισμός να θεωρείται ολοκληρωμένος.
- Έδραση, επέκταση, εκσυγχρονισμός ειδικών τουριστικών εγκαταστάσεων: συνεδριακών κέντρων, χιονοδρομικών κέντρων, κέντρων θαλασσοθεραπείας, κέντρων τουρισμού υγείας, κέντρων πρατονητικού αθλητισμού – τουρισμού, αξιοποίησης ιαματικών πηγών, θεματικών πάρκων, τουριστικών λιμένων, γηπέδων γκολφ, αυτοκινητοδρομίων. Οι παραπάνω εγκαταστάσεις θα πρέπει να πληρούν τις κατά περίπτωση οριζόμενες προδιαγραφές και να συνοδεύονται από σχετική έγκριση του ΕΟΤ.

(δ) Επενδυτικά σχέδια στον τριτογενή τομέα:

- Δημιουργία εμπορευματικών σταθμών, εμπορευματικών κέντρων και διαμετακομιστικών κέντρων. Δημιουργία υποδομών αποθήκευσης, συσκευασίας και τυποποίησης καθώς και κλειστών χώρων στάθμευσης φορτηγών οχημάτων. Παροχή υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας. Προδιαγραφές, περιορισμοί και όροι των επενδύσεων αυτών καθορίζονται στην Υπουργική Απόφαση 23467/23.6.2005.

- Δημιουργία ευρυζωνικών δικτυακών υποδομών και συναφούς εξοπλισμού. Παροχή καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών και ευρυζωνικών υπηρεσιών ευρείας κλίμακας τα οποία βασίζονται στην ευρυζωνική υποδομή.
- Ανάπτυξη λογισμικού. Περιορισμοί ως προς το φορέα και το επενδυτικό σχέδιο τίθενται με την κοινή απόφαση υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών & Ανάπτυξης 4353ΕΦΑ/4.4.2005.
- Δημιουργία εργαστηρίων εφαρμοσμένης έρευνας. Επενδύσεις ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων. Παροχή υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.
- Δημιουργία εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών ποιότητας ή και υψηλής τεχνολογίας. Αρμόδιος φορέας για τη συγκεκριμένη κατηγορία είναι το Υπουργείο Ανάπτυξης.
- Επενδυτικά σχέδια δημιουργίας βιοτεχνικών κέντρων και κτιρίων στις ειδικές βιοτεχνικές και βιομηχανικές ζώνες, χώρων κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, κεντρικών αγορών, εκθεσιακών κέντρων και σφαγείων που υλοποιούνται από επιχειρήσεις ΟΤΑ ή συνεταιρισμούς. Εξειδίκευση των επενδυτικών σχεδίων που μπορούν να ενταχθούν στη συγκεκριμένη κατηγορία γίνεται στην εγκύκλιο 35119/26.9.2005 του ΥΠΟΙΟ.
- Δημιουργία εγκαταστάσεων αποθήκευσης ή και μεταφοράς υγρών και αερίων καυσίμων και υγραερίων σε νησιά.
- Επενδύσεις σε μέσα μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες περιοχές.

- Δημιουργία κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης και μονάδων παροχής στέγης αυτόνομης διαβίωσης σε άτομα με ειδικές ανάγκες. Οι μονάδες θα πρέπει να καλύπτουν τις προδιαγραφές που ορίζονται στο Ν.2072/1992 και να συνοδεύονται από σχετική έγκριση του Υπουργείου Υγείας.
- Έδραση δημόσιας χρήσης κλειστών εστεγασμένων σταθμών Ι.Χ. επιβατηγών αυτοκινήτων χωρητικότητας τουλάχιστον σαράντα (40) θέσεων, καθώς και δημόσιας χρήσης εστεγασμένων σταθμών λεωφορείων, φορτηγών και λοιπών βαρέων οχημάτων τουλάχιστον (30) θέσεων. Απαραίτητη προϋπόθεση είναι ο σταθμός αυτοκινήτων να λειτουργεί ανεξάρτητα και αυτοτελώς και να μην εξυπηρετεί παρακείμενη επιχείρηση.
- Επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται από Ιερές Μονές και την Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους για την ανέγερση ή/και εκσυγχρονισμό ξενώνων ή για τη μετατροπή κτιρίων τους σε χώρους κοινωνικών και πολιτιστικών λειτουργιών, εργαστηρίων και χειροτεχνίας

**(ε) Επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται από τις επιχειρήσεις του πρωτογενή τομέα, του δευτερογενή και του τομέα τουρισμού**

Πρόκειται για επενδυτικά σχέδια που υλοποιούνται από υφιστάμενες επιχειρήσεις οι οποίες ασκούν κάποια από τις δραστηριότητες των παραγράφων (α) έως (γ) παραπάνω δηλαδή επιλέξιμη προς ένταξη στον αναπτυξιακό νόμο δραστηριότητα στον πρωτογενή, δευτερογενή τομέα ή τον τουρισμού.

Τα επενδυτικά αυτά σχέδια αφορούν στοχευμένες δράσεις όπως εξοικονόμηση ενέργειας, αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, εφαρμοσμένη έρευνα κλπ.

Ειδικότερα:

- Προστασία περιβάλλοντος, περιορισμό ρύπανσης του εδάφους, υπεδάφους, υδάτων και ατμόσφαιρας, αποκατάσταση φυσικού περιβάλλοντος, ανακύκλωση και αφαλάτωση ύδατος.
- Αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας και συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας. Εξοικονόμηση ενέργειας υπό την προϋπόθεση ότι η επένδυση δεν αφορά στον παραγωγικό εξοπλισμό αλλά στον εξοπλισμό κίνησης-λειτουργίας και από την επένδυση προκύπτει μείωση της καταναλισκόμενης ενέργειας κατά τουλάχιστον 10%.
- Παραγωγή νέων προϊόντων ή υπηρεσιών ή προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας. Έργαστρια εφαρμοσμένης βιομηχανικής, μεταλλευτικής ή ενεργειακής έρευνας.
- Παραγωγή καινοτομικών προϊόντων ή εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία και εμπορευματοποίηση πρωτοτύπων.
- Εισαγωγή και προσαρμογή περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική—διαδικασία—Αναβάθμιση—ποιότητας—των—παραγόμενων προϊόντων ή παρεχόμενων υπηρεσιών. Εκσυγχρονισμός εφοδιαστικής αλυσίδας. Εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και λοιπών προϊόντων που

έχουν αναλωθεί στην Ελλάδα για την παραγωγή νέων προϊόντων ή πρώτων υλών.

- Ολοκληρωμένα πολυετή επιχειρηματικά σχέδια των μεταποιητικών, μεταλλευτικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού ελαχίστους προϋπολογισμού 3 εκατ. ευρώ για τις μεταποιητικές και μεταλλευτικές ή 1,5 εκατ. για τις ανάπτυξης λογισμικού. Για τις επιχειρήσεις αυτές θα πρέπει να έχει παρέλθει πενταετία από την ίδρυσή τους. Το επιχειρηματικό σχέδιο θα πρέπει να καλύπτει έναν ή περισσότερους από τους επόμενους στόχους:
  - Ενίσχυση της ανταγωνιστικής τους θέσης στη διεθνή αγορά
  - Παραγωγή και προώθηση επώνυμων προϊόντων ή και υπηρεσιών
  - Καθετοποίηση παραγωγής, ανάπτυξη ολοκληρωμένων συστημάτων προϊόντων, υπηρεσιών ή συμπληρωματικών προϊόντων και υπηρεσιών.
  - Παραγωγή προϊόντων ή και παροχή υπηρεσιών σημαντικά ή τελείως διαφοροποιημένων των υφιστάμενων βασικών προϊόντων ή υπηρεσιών της επιχείρησης.
  - Μεταφορά παραγωγικών-ερευνητικών δραστηριοτήτων από το εξωτερικό στην Ελληνική Επικράτεια
  - Παραγωγή προϊόντων ή και παροχή υπηρεσιών από τη σύμπραξη μη ομοειδών επιχειρήσεων (κατά προτίμηση από διαφορετικούς κλάδους) με στόχο την παραγωγή σημαντικά ή τελείως

διαφοροποιημένων των υφιστάμενων προϊόντων ή υπηρεσιών των επιχειρήσεων αυτών.

**(στ) Μη ενισχυόμενες επενδύσεις**

Δεν δύναται να υπαχθούν στις διατάξεις του Ν.3299/04 επενδυτικά σχέδια στους τομείς :

- (i) Χαλυβουργίας, όπως ορίζεται στο Παράρτημα Β του πολυτομεακού πλαισίου για τις περιφερειακές ενισχύσεις προς μεγάλα επενδυτικά σχέδια (Ανακοίνωση C (2002) 315, EL 2002 C 70/04).
- (ii) Συνθετικών ίνων, όπως ορίζεται στο Παράρτημα Δ του πολυτομεακού πλαισίου για τις περιφερειακές ενισχύσεις προς μεγάλα επενδυτικά σχέδια.
- (iii) Ναυπηγικό και ναυπηγοεπισκευαστικό, όπως ορίζεται στο πλαίσιο για τις κρατικές ενισχύσεις στην ναυπηγική βιομηχανία (2003/ C 317/06).

Επίσης δεν μπορούν να ενισχυθούν:

- (iv) Η ανέγερση, η επέκταση και ο εκσυγχρονισμός αυτοεξυπηρετούμενων καταλυμάτων, ενοικιαζόμενων δωματίων και ενοικιαζόμενων επιπλωμένων διαμερισμάτων καθώς και επενδυτικά σχέδια που αποσκοπούν σε απλή αντικατάσταση υφιστάμενου μηχανολογικού εξοπλισμού, χωρίς να συνεπάγονται την επέκταση, την αλλαγή στο προϊόν ή την μέθοδο παραγωγής μίας υφιστάμενης εγκατάστασης.

### 5.3 Ύψος ενισχύσεων επενδύσεων

Το ελάχιστο κατά περίπτωση ύψος επενδυτικού σχέδιου που μπορεί να υποβληθεί καθορίζεται από τον χαρακτηρισμό της επιχείρησης ως μεγάλη, μεσαία, μικρή και ανέρχονται σε €500.000 (μεγάλη), €250.000 (μεσαία) και €150.000 μικρή.

Το μέγιστο ύψος επένδυσης που μπορεί να ενταχθεί στον Αναπτυξιακό Νόμο δεν χαρακτηρίζεται από κάποιο περιορισμό ενώ το μέγιστο ύψος επιχορήγησης τίθεται στο 55% του προϋπολογισμού του επενδυτικού σχεδίου.

### 5.4 Επιλέξιμες δαπάνες

Οι επιλέξιμες δαπάνες για την παροχή ενισχύσεων στο πλαίσιο του Ν.3299/2004 καθορίζονται από Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών Α.Π.8354/3.3.2005

Σύμφωνα με την σχετική απόφαση επιλέξιμες είναι οι ακόλουθες δαπάνες:

1. κτιριακές εγκαταστάσεις:

- (i) κατασκευή, επέκταση, εκσυγχρονισμός κτιριακών, ειδικών και βιοηθητικών εγκαταστάσεων,
- (ii) δαπάνες περιβάλλοντος χώρου,
- (iii) αγορά αποπερατωθεισών ή ημιτελών βιομηχανικών ή βιοτεχνικών κτιριακών εγκαταστάσεων που παραμένουν σε αδράνεια και δεν χρησιμοποιούνται τουλάχιστον για δύο (2) έτη πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του Ν.3299/04, εφόσον δεν ανήκουν σε προβληματική επιχείρηση και δεν έχουν λάβει προηγούμενη κρατική ενίσχυση.

- (iv) αγορά βιοτεχνικών χώρων σε τυποποιημένα βιοτεχνικά κτίρια των βιομηχανικών επιχειρηματικών περιοχών (ΒΙ.ΠΕ., Β.Ι.ΠΑ. και ΒΙΟ.ΠΑ.) και των τεχνοπόλεων ή τεχνολογικών πάρκων, υπό την προϋπόθεση ότι δεν ανήκουν σε προβληματική επιχείρηση και δεν έχουν λάβει προηγούμενη κρατική ενίσχυση.
2. Δαπάνες για αποσυναρμολόγηση, μεταφορά και επανασυναρμολόγηση του υφιστάμενου εξοπλισμού, προκειμένου για επιχειρήσεις που μετεγκαθίστανται για περιβαλλοντικούς λόγους, εφόσον μετεγκαθίστανται σε ΒΙ.ΠΕ. Ε.Τ.Β.Α., λοιπές Β.Ε.Π.Ε. (ΒΙ.Π.Ε., ΒΙΟ.Π.Α. και ΒΙ.Π.Α.).
3. Αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού. Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση.
4. Αγορά και εγκατάσταση καινούργιων σύγχρονων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών, συστημάτων δημιουργίας ηλεκτρονικών αγορών και μηχανοργάνωσης, συμπεριλαμβανομένων των δαπανών αγοράς του αναγκαίου λογισμικού καθώς και δαπανών εξοπλισμού για τη διασφάλιση του ηλεκτρονικού περιεχομένου.
5. Αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων διακίνησης υλικών και προϊόντων εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας. Αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων μαζικής μεταφοράς προσωπικού. Αγορά και εγκατάσταση καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού και την κατασκευή εγκαταστάσεων για τη διακίνηση υλικών και προϊόντων. Αγορά καινούργιων αυτοκινήτων-ψυγείων μόνο εφόσον αποτελούν αναπόσπαστο στοιχείο της μονάδας

6. Δαπάνες αγοράς ηλεκτρονικών υπολογιστών, του αναγκαίου λογισμικού και περαιτέρω ανάπτυξής του μέχρι 60% του συνολικού κόστους του επενδυτικού σχεδίου, που αφορά ανάπτυξη λογισμικού.
7. Ειδικές κατά περίπτωση δαπάνες όπως:
  - (i) Δαπάνες κατασκευής δικτυακών υποδομών πρόσβασης καθώς και ειδικών βοηθητικών εγκαταστάσεων και εξοπλισμού ηλεκτρονικών επικοινωνιών που αποσκοπεί στη λειτουργία του δικτύου και στην υποστήριξη της διασύνδεσής του με υφιστάμενα δίκτυα.
  - (ii) Δαπάνες εισαγωγής και προσαρμογής περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία.
  - (iii) Δαπάνες για ίδρυση ή επέκταση βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων που έχουν αναλωθεί στην Ελλάδα, για παραγωγή πρώτων υλών και λοιπών υλικών από αυτά .
  - (iv) Κατασκευή νέων εργατικών κατοικιών, βρεφονηπιακών σταθμών, κτιρίων ή εγκαταστάσεων, καθώς και την αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού, προοριζομένων για τη στέγαση, την αναψυχή ή τη συνεστίαση των εργαζομένων της επιχείρησης, καθώς και αιθουσών κατάρτισης προσωπικού, εφόσον αυτά γίνονται στην περιοχή που είναι εγκατεστημένη η επιχείρηση.
  - (v) Δαπάνες κατασκευής του βασικού δικτύου μεταφοράς του θερμού νερού ή ατμού μέχρι τον καταναλωτή, προκειμένου μόνο για τις επενδύσεις παραγωγής ενέργειας σε μορφή θερμού νερού ή ατμού.

- (vi) Δαπάνες σύνδεσης με το δίκτυο της ΔΕΗ προκειμένου για επενδύσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή συμπαραγωγής.
- (vii) Δαπάνες κύριων προπαρασκευαστικών εργασιών της εκμετάλλευσης που αφορούν δρόμους, στοές, φρέατα και κεκλιμένα προσπέλασης και περιχάραξης, προκειμένου για μεταλλευτικές επενδύσεις και επενδύσεις εξόρυξης, επεξεργασίας και αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών.
- (viii) Δαπάνες αγοράς και εγκατάστασης εξοπλισμού και μέσων μεταφοράς υγρών καυσίμων και υγραερίων στα νησιά.
- (ix) Αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού μεταφορικών μέσων πλην του εξοπλισμού που προορίζεται για την υποδομή και την κίνησή τους, εφόσον είναι απαραίτητα για την εξυπηρέτηση της μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες και απομακρυσμένες περιοχές.
8. Δαπάνες που αφορούν τα τέλη που καταβάλλονται για τη διεθνή κατοχύρωση της εφεύρεσης από φυσικά ή νομικά πρόσωπα, τα τέλη για την ετήσια ανανέωση της διεθνούς κατοχύρωσης της εφεύρεσης για μια πενταετία, εφόσον έχει αρχίσει να πραγματοποιείται επένδυση για τη βιομηχανική εκμετάλλευσή της, ύψους τουλάχιστον δεκαπλάσιου εκείνου των τελών.
9. Δαπάνες που συνδέονται με την μεταφορά τεχνολογίας, άδειες εκμετάλλευσης ή τεχνικές γνώσεις.

10. Δαπάνες μελετών που αποσκοπούν στην εισαγωγή, ανάπτυξη και εφαρμογή σύγχρονης τεχνολογίας, τεχνογνωσίας, σύγχρονων μεθόδων και βιομηχανικών σχεδίων των παραγόμενων προϊόντων.
11. Δαπάνες μελετών, αγορές καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού, εγκατάστασης και λειτουργίας των αναγκαίων υποδομών και διαδικασιών, καθώς και τα έξοδα πιστοποίησης των προϊόντων και των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας, σύμφωνα με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά πρότυπα από οργανισμούς διαπιστευμένους από τον αρμόδιο εθνικό φορέα.
12. Δαπάνες μελετών και τις αμοιβές συμβούλων για την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου, σύμφωνα με τους περιορισμούς της ΕΕ. Ειδικότερα, την εκπόνηση κάθε μορφής μελετών σχετιζόμενων με την υλοποίηση του επενδυτικού σχεδίου και αναφερόμενων στο εσωτερικό και εξωτερικό περιβάλλον της επιχείρησης. Επιλέξιμες είναι μελέτες όπως οργάνωση διοίκησης, αναδιοργάνωση των επιμέρους λειτουργιών της επιχείρησης, ανασχεδιασμός επιχειρηματικών διαδικασιών, τυποποίησης διαδικασιών, ερευνών αγοράς, εκπόνησης μελετών προώθησης προϊόντων ή υπηρεσιών καθώς και συγκριτικών μελετών επιδόσεων. Οι ενισχύσεις για αμοιβές μελετών συμβούλων παρέχονται μόνο στις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και δεν αφορούν συνήθεις λειτουργικές δαπάνες αυτών.

Επίσης μπορούν να ενισχύονται δαπάνες για άυλες επενδύσεις για αμοιβές μελετών συμβούλων σε ποσοστό που δεν υπερβαίνει το 8% του κόστους του επενδυτικού σχεδίου ενώ λειτουργικές δαπάνες δεν ενισχύονται. Απαραίτητη προϋπόθεση για την παροχή ενίσχυσης των άυλων επενδύσεων είναι ότι θα πρέπει να αποτελούν αποσβεστέα στοιχεία του ενεργητικού που θα χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο

---

στην ενισχυόμενη επένδυση και θα αποκτούνται από τρίτους με τους όρους που ισχύουν στην αγορά.

Οι δαπάνες που δεν επιτρέπεται να ενισχυθούν στο πλαίσιο του αναπτυξιακού νόμου αφορούν:

αγορά επιβατικών αυτοκινήτων μέχρι έξι (6) θέσεων, αγορά επίπλων και σκευών γράφειου και αγορά οικοπέδων, γηπέδων και αγροτεμαχίων. Σε περιπτώσεις αγοράς κτηριακών εγκαταστάσεων δεν μπορεί να ενισχυθεί το τμήμα της δαπάνης που αφορά στην αξία του οικοπέδου επί του οποίου αυτές έχουν ανεγερθεί.

(δ) Η ανέγερση ή η επέκταση κτηριακών εγκαταστάσεων σε οικόπεδο που δεν ανήκει στο φορέα της επένδυσης εκτός εάν έχει παραχωρηθεί ή εκμισθωθεί. Η διάρκεια της μίσθωσης ή παραχώρησης ανέρχεται από 10 έως 20 έτη ανάλογα με το είδος της επένδυσης.

Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες που πραγματοποιούνται μετά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ένταξης στις διατάξεις του Ν.3299/04.

## 5.5 Ίδια συμμετοχή του επενδυτή

Η χρηματοδότηση του υποβαλλόμενου επενδυτικού σχεδίου στον Αναπτυξιακό Νόμο πρέπει να γίνεται κατά 25% τουλάχιστον από ίδια συμμετοχή του επενδυτή (ίδια κεφάλαια). Ως ίδια συμμετοχή του επενδυτή ορίζεται το ίδιο κεφάλαιο για τις ατομικές επιχειρήσεις και τις ιερές μονές και το εταιρικό κεφάλαιο για τις λοιπές επιχειρήσεις θα πρέπει να καλύπτεται είτε με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου με καταβολή νέων εισφορών σε μετρητά είτε με τη δημιουργία έκτακτου φορολογηθέντος αποθεματικού από υπάρχονται κέρδη.

**(α) αύξηση μετοχικού ή εταιρικού ή συνεταιριστικού κεφαλαίου**

Η αύξηση του εταιρικού ή συνεταιριστικού κεφαλαίου υφιστάμενων εταιριών ή συνεταιρισμών πρέπει να γίνεται μετά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στις διατάξεις του παρόντος. Παρέχεται επιπλέον η δυνατότητα για αύξηση του κεφαλαίου των Α.Ε. ή Ε.Π.Ε. και πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής υπό την προϋπόθεση ότι πραγματοποιήθηκε μέσα στους τελευταίους δώδεκα (12) μήνες πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής με αποκλειστικό, σκοπό τη χρήση του ως ίδια συμμετοχή στη συγκεκριμένη επένδυση και ότι μέχρι το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου το νεοισφερθέν αυτό κεφάλαιο αποδεδειγμένα υφίσταται με τη μορφή διαθεσίμων της εταιρίας και δεν έχει αναλωθεί.

**(β) δημιουργία έκτακτου φορολογηθέντος αποθεματικού**

Επιπλέον, όπως έχει ήδη αναφερθεί ανωτέρω, η ίδια συμμετοχή μπορεί να προέρχεται από τη δημιουργία έκτακτων φορολογηθέντων αποθεματικών, πλήν του τακτικού αποθεματικού, υπό τον όρο ότι τα αποθεματικά αυτά δεν θα μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση πενταετίας από την ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Η λογιστική παρακολούθηση των σχηματιζόμενων αυτών αποθεματικών γίνεται με τη δημιουργία ιδιαίτερου λογαριασμού στα βιβλία της επιχείρησης. Τα φορολογηθέντα (έκτακτα) αυτά αποθεματικά που δημιουργεί η επιχείρηση αποτελούν ίδια συμμετοχή στην επένδυση εφόσον κατά το στάδιο αξιολόγησης της επένδυσης ελέγχεται και διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης μετά την αφαίρεση των ποσών των διαθεσίμων της που πρόκειται να αποτελέσουν την ίδια συμμετοχή.

## 6. ΥΠΟΒΟΛΗ

### 6.1 Αρμόδιες υπηρεσίες υποβολής επενδυτικών σχεδίων

Οι αρμόδιες υπηρεσίες για την υποβολή και αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων παρουσιάζονται ακολούθως:

#### 1. Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών

Επενδυτικά σχέδια προυπολογισμού άνω των €2.000.000 που πραγματοποιούνται στην Ελληνική Επικράτεια υποβάλλονται στην παραπάνω υπηρεσία. Επιπλέον, στην ίδια υπηρεσία, υποβάλλονται επενδυτικά σχέδια άνω €4.000.000 που πραγματοποιούνται στα όρια της Διοικητικής Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας.

Υποβάλλονται επιπλέον, ανεξαρτήτως προυπολογισμού και οι επενδύσεις Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός συνεδριακών κέντρων, Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός χιονοδρομικών κέντρων, Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός εγκαταστάσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών, Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός τουριστικών λιμένων σκαφών αναψυχής (μαρίνες) για επενδυτικά σχέδια που γίνονται με πρωτοβουλία οποιουδήποτε φυσικού ή νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 31 του Ν. 2160/1993, Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός γηπέδων γκόλφ), Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων θαλασσοθεραπείας), Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων τουρισμού υγείας, Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός κέντρων προπονητικού-αθλητικού τουρισμού, Ίδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός θεματικών πάρκων που αποτελούν οργανωμένες μορφές τουρισμού οι οποίες διαφοροποιούν ή διευρύνουν το τουριστικό προϊόν και παρέχουν ολοκληρωμένης μορφής υποδομές και υπηρεσίες συμπεριλαμβανομένων κατ' ελάχιστον των υπηρεσιών

στέγασης σίτισης, στέγασης ψυχαγωγίας και κοινωνικής μέριμνας), Ιδρυση, επέκταση, εκσυγχρονισμός αυτοκινητοδρομίων απαραίτητων για την τουριστική ανάπτυξη της χώρας, επενδυτικά σχέδια παραγωγής ενέργειας σε μορφή θερμού νερού ή ατμού, επενδυτικά σχέδια παραγωγής βιοκαυσίμων ή στερεών καυσίμων από βιομάζα, επενδυτικά σχέδια παραγωγής βιομάζας από φυτά, με σκοπό τη χρήση της ως πρώτης ύλης για την παραγωγή ενέργειας, επενδυτικά σχέδια παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας και ειδικότερα την αιολική, την ηλιακή, την υδροηλεκτρική, τη γεωθερμική και τη βιομάζα, ανεξαρτήτως εγκατεστημένης ισχύος, επενδυτικά σχέδια συμπαραγωγής ηλεκτρισμού και θερμότητας, επενδυτικά σχέδια για την αφαλάτωση θαλασσινού ή υφάλμυρου νερού για την παραγωγή πόσιμου ύδατος και επενδυτικά σχέδια για τη μετεγκατάσταση βυρσοδεψείων από τους Νομούς Αττικής, Θεσσαλονίκης και Χανίων εντός Βιομηχανικών και Επιχειρηματικών Περιοχών (Β.Ε.Π.Ε.), στις οποίες υφίστανται οι κατάλληλες υποδομές και προβλέπεται η εγκατάστασή τους, των υποπεριπτώσεων επενδυτικά σχέδια συνεργαζόμενων εμπορικών και μεταφορικών επιχειρήσεων, υπό ενιαίο φορέα, για την δημιουργία εμπορευματικών σταθμών, εμπορευματικών κέντρων και διαμετακομιστικών κέντρων), επενδυτικά σχέδια των μεταφορικών ή και εμπορικών επιχειρήσεων, υπό ενιαίο φορέα, για τη δημιουργία υποδομών αποθήκευσης, συσκευασίας και τυποποίησης καθώς και κλειστών χώρων στάθμευσης φορτηγών οχημάτων, επενδυτικά σχέδια για την παροχή υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας, επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία ευρυζωνικών δικτυακών υποδομών και συναφούς εξοπλισμού που εξασφαλίζει την πρόσβαση σε πολίτες ή επιχειρήσεις, σε επίπεδο ΟΤΑ, Περιφερειών κλπ. ή άλλης γεωγραφικής περιοχής με επιχειρηματικό ενδιαφέρον, επενδυτικά σχέδια παροχής καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών και ευρυζωνικών υπηρεσιών ευρείας κλίμακας τα οποία βασίζονται στην ευρυζωνική υποδομή και επενδυτικά σχέδια των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσων

μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομονωμένες, δυσπρόσιτες, και απομακρυσμένες χερσαίες, νησιωτικές και παραλίμνιες περιοχές καθώς και επενδυτικά σχέδια για αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας, με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας, καθώς και συμπαραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας και επενδυτικά σχέδια για εξοικονόμηση ενέργειας, υπό την προϋπόθεση ότι το επενδυτικό σχέδιο δεν αφορά τον παραγωγικό εξοπλισμό, αλλά τον εξοπλισμό και τις εγκαταστάσεις κίνησης λειτουργίας της μονάδας και από αυτήν προκύπτει μείωση του λάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) της καταναλισκόμενης ενέργειας) καθώς και εκείνες που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια περισσότερων της μιας περιφερειών της Επικράτειας.

#### Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης

Αιτήσεις υπαγωγής για επενδυτικά σχέδια υλοποίησης ολοκληρωμένων πολυετών (2-5 ετών) επιχειρηματικών σχεδίων των μεταποιητικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων (για τους οποίους έχει παρέλθει πενταετία από τη σύστασή τους) κατατίθενται στην παραπάνω υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Στην ίδια υπηρεσία υποβάλλονται επενδυτικά σχέδια εισαγωγής και προσαρμογής περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία - επενδυτικά σχέδια παραγωγής καινοτομικών προϊόντων ή υπηρεσιών - επενδυτικά σχέδια που στοχεύουν στην αναβάθμιση της ποιότητας των παραγόμενων προϊόντων ή και υπηρεσιών - επενδυτικά σχέδια βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την εναλλακτική διαχείριση συσκευασιών και άλλων προϊόντων που έχουν αναλωθεί στην Ελλάδα, για παραγωγή πρώτων υλών και λοιπών υλικών από αυτά - επενδυτικά σχέδια για τη δημιουργία

εργαστηρίων παροχής υπηρεσιών ποιότητας ή και υψηλής τεχνολογίας, πιστοποιήσεων, δοκιμών ελέγχου και διακριβώσεων, κλπ.

#### **Διευθύνσεις Σχεδιασμού και ανάπτυξης των Περιφερειών**

Οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους μέχρι €2.000.000 που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια κάθε Διοικητικής Περιφέρειας υποβάλλονται στις παραπάνω υπηρεσίες των Περιφερειών. Ειδικά, οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων έως €2.000.000 που πραγματοποιούνται στο Νομό Δωδεκανήσου κατατίθενται στο Γραφείο Περιφερειακής Ανάπτυξης Δωδεκανήσου της Διοικητικής Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου.

#### **Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων Α.Ε.**

Οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ύψους άνω των €15.000.000 καθώς και οι επενδύσεις ή επιχειρηματικά σχέδια €3.000.000 και άνω, εφόσον το 50% τουλάχιστον της ίδιας συμμετοχής προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού κατατίθενται στο Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων Α.Ε.

#### **6.2 Τόπος και ημερομηνία υποβολής**

Οι ενδιαφερόμενοι επενδυτές δύνανται να υποβάλλουν τις επενδυτικές τους προτάσεις στις ανωτέρω υπηρεσίες έως στις 31/12/2006.

#### **6.3 Κίνητρο Φορολογικής απαλλαγής**

Οι επιχειρήσεις που επιλέγουν να κάνουν χρήση του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής υποβάλλουν μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης αίτηση στην αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.), με την οποία ζητούν έλεγχο της πραγματοποιηθείσας παραγωγικής επένδυσης. Με την αίτηση συνυποβάλλεται

κατάσταση στην οποία αναγράφονται αναλυτικά όλες οι δαπάνες και τα εκδοθέντα φορολογικά στοιχεία που αναφέρονται στην πραγματοποιηθείσα παραγωγική επένδυση και η υλοποίησή τους άρχισε μετά τις 23-2-2005.

## 7. ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

### 7.1 Αξιολόγηση

Αρμόδιες υπηρεσίες για την αξιολόγηση των επενδυτικών σχεδίων είναι η Γενική Γραμματεία Ιδιωτικών Επενδύσεων του ΥΠΟΙΟ, η Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του ΥΠΑΝ και οι Διευθύνσεις Σχεδιασμού και Ανάπτυξης των Περιφερειών. Πέρα από τα στελέχη των ανωτέρω υπηρεσιών, είναι δυνατόν να αναλαμβάνουν αξιολογήσεις και φυσικά ή νομικά πρόσωπα και ειδικότερα, σύμφωνα με τις διατάξεις του 3299/2004 σε φυσικά ή νομικά πρόσωπα και υπαλλήλους άλλων υπηρεσιών του δημοσίου, ή και εξωτερικούς αξιολογητές, ή και εμπειρογνώμονες σε ειδικά θέματα. Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα αυτά είναι υποχρέωμενα αφού ολοκληρώσουν την αξιολόγηση τους να υποβάλλουν έκθεση στην αρμόδια υπηρεσία η οποία καταρτίζει σχετικό εισηγητικό σημείωμα αξιολόγησης της έκθεσης τους και του φακέλου προς την αρμόδια γνωμοδοτική επιτροπή.

Η εξέταση υπαγωγής των επενδυτικών προτάσεων στις ενισχύσεις του Αναπτυξιακού Νόμου ακολουθεί τα παρακάτω τρία στάδια:

- Έλεγχος επιλεξιμότητας επενδυτικής πρότασης-πληρότητας δικαιολογητικών φακέλου
- Βαθμολόγηση επενδυτικής πρότασης
- Έκδοση απόφασης υπαγωγής

### **7.1.1 Έλεγχος επιλεξιμότητας πρότασης και υποβληθέντος φακέλου**

Οι επενδυτικές προτάσεις που υποβάλλονται στις αρμόδιες υπηρεσίες εξετάζονται ως προς το αν πληρούν τις συγκεκριμένες διατάξεις του Αναπτυξιακού Νόμου 3299/2004 (επιλεξιμότητα πρότασης). Ειδικότερα, εξετάζονται αν αφορούν επιλέξιμη επενδυτική δραστηριότητα του Αναπτυξιακού Νόμου και το αν ο φορέας της επένδυσης είναι επιλέξιμος. Στο στάδιο αξιολόγησης του υποβληθέντος φακέλου εξετάζονται το αν περιέχει το σύνολο των απαιτούμενων δικαιολογητικών για την αξιολόγηση της επένδυσης και της εγκυρότητας αυτών.

Εφόσον κατά τη διαδικασία εξέτασης των δικαιολογητικών του φακέλου υποβολής κριθεί ότι δεν περιέχει το σύνολο των απαιτούμενων δικαιολογητικών, τότε σταματά η εξέτασή του και τοποθετείται στα αρχεία της υπηρεσίας που τον αξιολογεί.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες έχουν τη δυνατότητα να ζητούν από τον επενδυτή πρόσθετα στοιχεία εφόσον παρατηρείται έλλειψη δικαιολογητικών και στοιχείων με σκοπό τη συνέχιση της αξιολόγησης της επενδυτικής πρότασης τα οποία θα πρέπει να προσκομίζονται εντός 15 ημερών.

### **7.1.2 Βαθμολόγηση του επενδυτικού σχεδίου**

Τα κριτήρια βαθμολογίας επενδυτικής πρότασης που καθορίζονται από Αναπτυξιακό Νόμο παρουσιάζονται ακολούθως:

---

**Αξιολόγηση επενδυτικού φορέα - όπου εκεί βαθμολογούνται τα χαρακτηριστικά του φορέα της επένδυσης (η επιχείρηση και οι μέτοχοι της) και η δυνατότητα ίδιας συμμετοχής του φορέα στο επενδυτικό σχέδιο και στο αναγκαίο κεφάλαιο κίνησης.**

Α Ομάδα κριτηρίων αξιολόγησης επενδυτικού φορέα	
	<b>Κριτήριο 1: Χαρακτηριστικά Φορέα</b>
	<b>Στοιχείο i. Εμπειρία</b>
1	α. Προηγούμενη δραστηριότητα του φορέα στο αντικείμενο της επένδυσης
2	β. Επιχειρηματική εμπειρία του φορέα γενικότερα
	<b>Στοιχείο ii. Κλίμακα δραστηριοτήτων του φορέα στο παρελθόν</b>
3	α. Μέγεθος της επιχειρησης (φορέα), σύμφωνα με το Παράρτημα του Κανονισμού (ΕΚ) 70/2001 της ΕΕ
4	β. Μέγεθος της επένδυσης ως ποσοστό του συνόλου του Ενεργητικού της υφιστάμενης δραστηριότητας του φορέα
	<b>Στοιχείο iii. Αποτελέσματα Δραστηριοτήτων του φορέα στο παρελθόν</b>
5	α. Καθαρό περιθώριο κέρδους
6	β. Αποδοτικότητα των απασχολούμενων κεφαλαίων
7	γ. Μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής των πτωλήσεων στην τελευταία τριετία
	<b>Στοιχείο iv. Φερεγγυότητα του φορέα.</b>
8	α. Ύπαρξη ή μη ληξιπρόθεσμων οφειλών του φορέα προς τις τράπεζες
9	β. Ύπαρξη ή μη δυσμενών στοιχείων από προηγούμενες υπαγωγές του φορέα σε αναπτυξιακούς Νόμους
10	γ. Ύπαρξη ή μη δυσμενών στοιχείων συναλλακτικής τάξης
	<b>Στοιχείο v. Οικονομική επιφάνεια του φορέα.</b>
11	α. Ξένα προς ίδια κεφάλαια
12	β. Ρευστότητα
	<b>Στοιχείο vi. Δυναμισμός και επιτυχία των εταίρων στις προγενέστερες και υφιστάμενες δραστηριότητες</b>
13 έως 16	Μεσοσταθμισμένος μέσος όρος των επί μέρους βαθμών (Bi) για όλους τους βαθμολογούμενους μετόχους – εταίρους (i), σύμφωνα με το ποσοστό

A	Ομάδα κριτηρίων αξιολόγησης επενδυτικού φορέα
	συμμετοχής (πί) του καθένα στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου.
	<b>vi(1). Ο μέτοχος του φορέα είναι επιχείρηση</b>
13επ	Μέσος ετήσιος ρυθμός μεταβολής των πωλήσεων του εταίρου (επιχείρησης)
14επ	Καθαρό περιθώριο κέρδος του εταίρου (επιχείρησης)
15επ	Μέγεθος του εταίρου (επιχείρησης) σύμφωνα με τον ορισμό των μικρομεσαίων επιχειρήσεων του Παραρτήματος του Κανονισμού (ΕΚ) 70/2001 της ΕΕ
16επ	Φερεγγυότητα του εταίρου (επιχείρησης)
	<b>vi (2). Ο μέτοχος του φορέα είναι φυσικό πρόσωπο</b>
13φπ	Το ύψος των διαθέσιμων κεφαλαίων σε σχέση με το ύψος της απαιτούμενης ιδίας συμμετοχής του μετόχου – εταίρου (φυσικού προσώπου)
14φπ	Συνάφεια της προηγούμενης επαγγελματικής ενασχόλησης του μετόχου – εταίρου (φυσικού προσώπου)
15φπ	Φερεγγυότητα του μετόχου – εταίρου (φυσικού προσώπου)
	<b>vi (3). Ο μέτοχος του φορέα το Δημόσιο, Οργανισμός του Δημοσίου, ΟΤΑ, Συνεταιρισμός, Ιερά μονή ή η Ιερά Κοινότητα του Αγίου Όρους</b>
13φπ	Για κάθε περίπτωση φορέα (νεοϊδρυόμενος, υφιστάμενος που δεν είναι νεοϊδρυόμενος και δεν έχει κλείσει τρεις διαχειριστικές χρήσεις με παραγωγική λειτουργία, υφιστάμενος που έχει κλείσει τρις χρήσεις με παραγωγική λειτουργία και τηρεί βιβλία Β'ή Γ') κατηγορίας αποδίδεται η μέγιστη βαθμολογία του στοιχείου
	<b>Κριτήριο 2: Δυνατότητα διάθεσης ιδίων κεφαλαίων</b>
	<b>Στοιχείο i. Ποσοστό συμμετοχής των ιδίων κεφαλαίων στο κόστος της επένδυσης</b>
17	Ποσοστό ιδίας συμμετοχής στο κόστος της επένδυσης
	<b>Στοιχείο ii. Ποσοστό της ιδίας συμμετοχής στο αναγκαίο κεφάλαιο κίνησης</b>
18	Ποσοστό της ιδίας συμμετοχής στο αναγκαίο κεφάλαιο κίνησης

Αξιολόγηση οικονομοτεχνικών κριτηρίων επενδυτικής πρότασης με βαθμολόγηση της πληρότητας του επιχειρηματικού σχεδιασμού, της προοπτικής δυναμικής ανάπτυξης του κλάδου και των προοπτικών κερδοφορίας της αξιολογούμενης επένδυσης.

B Ομάδα Κριτηρίων οικονομοτεχνικής αξιολόγησης επενδυτικών προτάσεων και βιωσιμότητας της επένδυσης	
	<b>Κριτήριο 1. Πληρότητα του επιχειρηματικού σχεδιασμού, ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης και οργάνωση της επιχείρησης που την πραγματοποιεί.</b>
	<b>Στοιχείο i. Η πληρότητα του επιχειρηματικού σχεδιασμού.</b>
19	α. Τεκμηρίωση για την εξασφάλιση των πρώτων υλών και λοιπών συντελεστών παραγωγής, της απαιτούμενης τεχνογνωσίας, των πωλήσεων και γενικά όλων των στοιχείων που απαιτούνται για την βιώσιμη λειτουργία της επένδυσης.
20	β. Επάρκεια του τεχνικού σχεδιασμού του επιχειρηματικού σχεδίου
	<b>Στοιχείο ii. Ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης</b>
21	Συμμετοχή δαπανών που αφορούν 2 ή περισσότερες ειδικές κατηγορίες, με ποσοστό πουλάχιστον με 10% του κόστους της επένδυσης
	<b>Στοιχείο iii. Η οργάνωση της επιχείρησης (που πραγματοποιεί την επένδυση) Οργάνωση</b>
22	Επίπεδο οργάνωσης της εταιρείας όσον αφορά την στελέχωσή της με ανθρώπινο δυναμικό, και την εφαρμογή σύγχρονων μεθόδων και εργαλείων οργάνωσης
	<b>Κριτήριο 2. Η προοπτική δυναμικής ανάπτυξης του κλάδου</b>
23	Κατηγορία κλάδου στον οποίο υλοποιείται η επένδυση (Ανερχόμενος, Στάσιμος, Φθίνων)
	<b>Κριτήριο 3: Προοπτικές κεδροφόρας δραστηριότητας</b>
	<b>Στοιχείο i. Βιωσιμότητα – Κερδοφορία της επιχείρησης μετά την επένδυση</b>
24	α. Αποτελέσματα προ αποσβέσεων -προβλέψεις πενταετίας
25	β. Συνολικές ροές κεφαλαίων (Εισροές-Έκροές) - προβλέψεις δεκτίας
26	γ. Καθαρό περιθώριο κέρδους - προβλέψεις δεκτίας
	<b>Στοιχείο ii. Απόδοση της επένδυσης.</b>
27	Εσωτερικός Βαθμός Απόδοσης της Επένδυσης (IRR)

Συμβολή στους στόχους του Αναπτυξιακού Νόμου με τη βαθμολογία κριτήριων της δημιουργούμενης απασχόλησης, της περιοχής εγκατάστασης, της συμβολής της επένδυσης στην προστασία του περιβάλλοντος, της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων, της πτοιότητας των προϊόντων και τη συμβολή τους στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη.

Γ Ομάδα Κριτηρίων συμβολής της επένδυσης στους στόχους του αναπτυξιακού νόμου	
	<b>Κριτήριο 1: Αύξηση της απασχόλησης και ιδίως η δημιουργία νέων μόνιμων θέσεων εξαρτημένης εργασίας για μακρό χρονικό διάστημα.</b>
	<b>Στοιχείο Ι. Μέγεθος δημιουργούμενης απασχόλησης</b>
28	Δημιουργούμενες νέες θέσεις πλήρους απασχόλησης
	<b>Στοιχείο ΙΙ. αριθμός νέων θέσεων εργασίας μόνιμης απασχόλησης σε σχέση με το ύψος της επένδυσης.</b>
29	Υψος επένδυσης ανά θέση εργασίας (Συντελεστής διόρθωσης δείκτη 28)
	<b>Κριτήριο 2: Περιοχή εγκατάστασης της επένδυσης και ειδικότερα χαρακτηριστικά του Νομού εγκατάστασης.</b>
	<b>Στοιχείο Ι. Περιοχή εγκατάστασης της επένδυσης</b>
30	Περιοχή εγκατάστασης της επένδυσης σύμφωνα με την κατανομή της επικράτειας που ακολουθεί το άρθρο 2, παρ. 1 του Ν. 3299/2004άρθρο 2, παρ. 1 του Ν. 3299/2004
	<b>Στοιχείο ΙΙ. Νομός εγκατάστασης της επένδυσης</b>
31	Εγκατάσταση της επένδυσης σε παραμεθόριο Νομό ή σε Νομό με κατά κεφαλή ΑΕΠ ≤ 65% του μέσου όρου της Ε.Ε
	<b>Κριτήριο 3.Συμβολή της επένδυσης στην προστασία του περιβάλλοντος και εξοικονόμηση ενέργειας</b>
32	Η επένδυση είναι "περιβαλλοντική - ενεργειακή"
	<b>Κριτήριο 4 : Ανταγωνιστικότητα προϊόντων</b>
	<b>Στοιχείο Ι. Εξαγωγικός προσανατολισμός της επιχείρησης</b>
33	Προβλεπόμενο ποσοστό εξαγωγών των προϊόντων που προγραμματίζεται να παραχθούν από την επένδυση (σε αξία)

Γ Ομάδα Κριτηρίων συμβολής της επένδυσης στους στόχους του αναπτυξιακού νόμου	
	Στοιχείο ii. Υποκατάσταση των εισαγωγών
34	Ποσοστό εισαγωγικής διείσδυσης του προϊόντος της επένδυσης, στην εγχώρια αγορά (κατ' αξία)
	<b>Κριτήριο 5: Ποιότητα των παραγόμενων προϊόντων και των παρεχόμενων υπηρεσιών</b>
35	Βαθμός εφαρμογής των συστημάτων πιστοποίησης ποιότητας προϊόντων ή και διαδικασιών (ISO, HACCP κλπ) που κατά περίπτωση θεωρούνται σκόπιμα σε σχέση με το αντικείμενο της επένδυσης και το μέγεθος της μονάδας
	<b>Κριτήριο 6: Συμβολή της επένδυσης στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της Χώρας</b>
36	α. Μέγεθος της επένδυσης εκφραζόμενο με το κόστος αυτής
37	β. Δημιουργούμενη απασχόληση που εκφράζεται με τον αριθμό των νέων θέσεων (άμεσων και έμμεσων συνολικά) πλήρους απασχόλησης
38	γ. Τόπος εγκατάστασης της επένδυσης (παραμεθόριος περιοχή ή σε νησί του Αιγαίου)
39	δ. Ποσοστό της αξίας των χρησιμοποιουμένων εγχώριων πρώτων και βοηθητικών υλών στην παραγωγή, ως προς την συνολική αξία πρώτων και βοηθητικών υλών στην ενισχυόμενη επένδυση

Πέραν των κοινών κριτηρίων όπως έχουν παρουσιασθεί ανωτέρω κάθε επενδυτική πρόταση βαθμολογείται και σε ειδικά κριτήρια τα οποία διαφοροποιούνται ανά τομέα δραστηριότητας του επεδυτικού φορέα (πρωτογενής, δευτερογενής, τουρισμός, τριτογενής).

Δ Ομάδα Ειδικών Κριτηρίων ανά τομέα δραστηριότητας	
	Κριτήριο 1. Ειδικά κριτήρια στον πρωτογενή τομέα
	Στοιχείο i. Προτεραιότητα δραστηριότητας
40π	Κατάταξη της πρωτογενούς δραστηριότητας ως υψηλής, μέσης ή χαμηλής προτεραιότητας

Δ	Ομάδα Ειδικών Κριτηρίων ανά τομέα δραστηριότητας
	<b>Στοιχείο ii. Επενδύσεις Μετεγκατάστασης</b>
41π	Το επενδυτικό σχέδιο περιλαμβάνει μετεγκατάσταση υφιστάμενης μονάδας για περιβαλλοντικούς λόγους
	<b>Κριτήριο 2: Ειδικά κριτήρια στον δευτερογενή τομέα</b>
	<b>Στοιχείο i. Ειδικά επενδυτικά σχέδια και επενδύσεις μετεγκατάστασης</b>
40δ	Το επενδυτικό σχέδιο αφορά α) την παραγωγή νέων προϊόντων ή και προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας είτε β) την εισαγωγή καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία ή χαρακτηρισμό των προϊόντων ως καινοτομικών είτε γ) την μετεγκατάσταση από περιοχή Α ή μετεγκατάσταση από άλλη περιοχή που επιβάλλεται για περιβαλλοντικούς λόγους.
	<b>Στοιχείο ii. Συμμετοχή πρώτων και βοηθητικών υλών στο βιομηχανικό κόστος παραγωγής ανά μονάδα προϊόντος</b>
41δ	Μέσος όρος του βαθμού συμμετοχής των πρώτων και βοηθητικών υλών στο βιομηχανικό κόστος παραγωγής ανά μονάδα προϊόντος της ενισχυόμενης επένδυσης, για την πρώτη πενταετία λειτουργίας μετά την ολοκλήρωση της.
	<b>Κριτήριο 3. Ειδικά κριτήρια στον τομέα του τουρισμού</b>
	<b>Στοιχείο i. Ειδικές κατηγορίες επενδύσεων του τουριστικού τομέα</b>
40τ	Το επενδυτικό σχέδιο αφορά α) ειδικές μορφές τουρισμού είτε β) μετατροπή παραδοσιακού κτιρίου ή διατηρητέου κτιρίου ή οικίας σε ξενοδοχειακή μονάδα είτε γ) εκσυγχρονισμό με αναβάθμιση σε ανώτερη κατηγορία αστέρων για ξενοδοχειακές μονάδες ή ανώτερη τάξη για camping
	<b>Στοιχείο ii. Λειτουργία της μονάδας πέραν της τουριστικής περιόδου της ευρύτερης περιοχής</b>
42τ	Τεκμηρίωση της λειτουργίας της μονάδας πέραν της τουριστικής περιόδου (θερινής ή χειμερινής αντίστοιχα) της ευρύτερης περιοχής
	<b>Κριτήριο 4. Ειδικά Κριτήρια στον τομέα παροχής υπηρεσιών.</b>
40υ	Το επενδυτικό σχέδιο αφορά α) ανάπτυξη λογισμικού είτε β) δημιουργία εργαστηρίου εφαρμοσμένης έρευνας ή ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων είτε γ) παροχή υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης-τεχνολογίας- είτε δ) δημιουργία κέντρων αποθεραπείας και αποκατάστασης, είτε ε) παροχή στέγης αυτόνομης διαβίωσης σε άτομα με ειδικές ανάγκες

Το ελάχιστο σύνολο βαθμών των κριτηρίων για την υπαγωγή ή μη ενός επενδυτικού σχεδίου στον Ν. 3299/2004 έχει τεθεί **40** βαθμούς.

## 7.2 Υπαγωγή επένδυσης

Σύμφωνα με σχετική διάταξη του Αναπτυξιακού Νόμου το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης θα πρέπει να έχει αξιολογηθεί η επενδυτική πρόταση από την αρμόδια υπηρεσία αξιολόγησης και από τη γνωμοδοτική επιτρόπη ενώ εντός μηνός από τη γνωμοδότηση της επιτροπής θα πρέπει να έχει εκδοθεί η απόφαση υπαγωγή της οποίας η περίληψη θα πρέπει να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Η γνωμοδοτική επιτροπή αξιολογεί τις επενδυτικές προτάσεις κατά σειρά προτεριαστητας βάση της ημερομηνίας υποβολής τους.

## 7.3 Αρμόδιες υπηρεσίες για την υπαγωγή των επενδύσεων

Οι αρμόδιες υπηρεσίες για την υπαγωγή των επενδυτικών σχεδίων είναι:

- (α) Η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών
- (β) Η Διεύθυνση Βιομηχανικών Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης
- (γ) Οι Διευθύνσεις Ανάπτυξης και Σχεδιασμού των Περιφερειών για τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται εντός των ορίων κάθε Διοικητικής Περιφέρειας.

## 8. ΚΑΤΑΒΟΛΗ

### 8.1 Διαδικασία καταβολής επιχορήγησης

Η επιχορήγηση που εγκρίνεται για το υπαγόμενο επενδυτικό σχέδιο καταβάλεται ως ακολούθως:

- 1) 50% της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την ολοκλήρωση του 50% της επένδυσης και μετά την πιστοποίηση από το αρμόδιο όργανο ελέγχου ότι υλοποιήθηκε (φυσικά και οικονομικά) το αντίστοιχο τμήμα του έργου.
- 2) Το άλλο 50% του ποσού της επιχορήγησης καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης από το αρμόδιο όργανο ελέγχου.
- 3) Ο επενδυτικός φορέας επίσης έχει τη δυνατότητα να λάβει προκαταβολή που δεν υπερβαίνει το 30% της προβλεπόμενης επιχορήγησης στην απόφαση υπαγωγής της επένδυσης εφόσον είναι σε θέση να προσκομίσει ισόποση εγγυητική επιστολή προσαυξημένης κατά 10% από τράπεζα που είναι εγκατεστημένη και λειτουργεί νόμιμα στην Ελλάδα.

Η ολοκλήρωση της επένδυσης γίνεται μόνο μετά από αίτηση του επενδυτή, την οποία θα πρέπει να καταθέσει συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα παραστατικά το αργότερο εντός έξι (6) μηνών από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης..

Έναρξη\_της\_παραγωγικής\_λειτουργίας\_της\_επένδυσης\_θεωρείται\_μόνο\_με\_τη\_δημιουργία  
των μισών τουλάχιστον από τις νέες θέσεις απασχόλησης που προβλέπονται στην απόφαση υπαγωγής και με την πραγματοποίηση αγορών πρώτων υλών και πωλήσεων προϊόντων ή υπηρεσιών.

Η ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης γίνεται μόνο μετά από τον έλεγχο των αρμόδιων οργάνων ελέγχου εφόσον έχουν πραγματοποιηθεί αγορές πρώτων υλών και πωλήσεις προϊόντων ή υπηρεσιών σε βαθμό που να τεκμηριώνουν τη λειτουργία της μονάδας.

## 8.2 Καταβολή της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης

Μέχρι το 50% της ενισχυόμενης δαπάνης καταβάλλεται μέχρι τη λήξη του χρόνου ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου όπως αυτή καθορίζεται από την απόφαση υπαγωγής ενώ το υπόλοιπο 50% καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση της ολοκληρωσης της επένδυσης και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας.

Η επιδότηση καταβάλλεται μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος από την επιχείρηση σε δόσεις καθεμία εκ των οποίων υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού. Σε περίπτωση που η σύμβαση της χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπει καταβολή των δόσεων του μισθώματος σε διαστήματα μικρότερα του τριμήνου, η καταβολή της επιδότησης γίνεται ανά τρίμηνο.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την καταβολή της επιχορήγησης είναι η εγκατάσταση του αποκτώμενου με leasing εξοπλισμού και η μεταφορά της κυριότητας του στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου με την λήξη της σύμβασης μίσθωσης.

## 8.3 Καταβολή της επιχορήγησης του κόστους απασχόλησης

---

Η επιχορήγηση του κόστους απασχόλησης καταβάλλεται εξαμηνιάίως μετά από σχετική αίτηση του επενδυτή και αφορά μόνο στις συνδεόμενες με την επένδυση δημιουργούμενες θέσεις εργασίας.

Για την καταβολή της σχετικής ενίσχυσης θα πρέπει να έχει προηγηθεί πιστοποίηση / ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

## 9. ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ

### 9.1 Έναρξη υλοποίησης έργων

Όλες οι επενδυτικές δαπάνες για την υλοποίηση των επενδυτικών σχεδίων είναι επιχορηγούμενες μόνο εφόσον πραγματοποιούνται μετά την ημερομηνία υποβολής του επενδυτικού σχεδίου στην αρμόδια υπηρεσία. Όσες από αυτές γίνονται πριν από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης υπαγωγής από τον επενδυτή δεν επιχορηγούνται.

### 9.2 Διάρκεια υλοποίησης έργων

Η απόφαση υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου καθορίζει τον χρόνο υλοποίησης που διατίθεται για την ολοκλήρωση της επένδυσης στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου. Επιπλέον δίνεται η δυνατότητα παράτασης για 2 έτη της χρονικής διάρκειας υλοποίησης της επένδυσης εφόσον γίνεται υποβολή αιτήματος παράτασης ολοκλήρωσης το αργότερο εντός 6 μηνών από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης που αρχικά καθόρισε η απόφαση υπαγωγής και εφόσον έχει πραγματοποιηθεί το 50% της εγκριθείσας επένδυσης.

### 9.3 Ολοκλήρωση φυσικού αντικειμένου επενδυτικού σχεδίου

Σύμφωνα με τις οδηγίες των αρμοδίων διευθύνσεων των Υπουργείων Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργείου Ανάπτυξης κατά τη διάρκεια του ελέγχου της υλοποίησης του φυσικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου θα πρέπει:

- να έχουν ολοκληρωθεί οι οικοδομικές εργασίες
  - να υπάρχει άδεια οικοδομής, ή νόμιμη σπαλλαγή
  - να υπάρχουν συμβάσεις έργων εκτέλεσης πολιτικού μηχανικού,
  - να υπάρχει αναλυτική καταγραφή έργου,
  - να υπάρχει αναλυτικός προϋπολογισμός,
  - να υπάρχουν σχέδια προτεινόμενων εγκαταστάσεων (κάτοψη, τομές, όψεις, τοπογραφικό κλπ.)
  - να βεβαιώνεται η συγκεκριμένη εκτέλεση έργου από πολιτικό μηχανικό.
- Ο επιχορηγούμενος εξοπλισμός θα πρέπει:
- να βρίσκεται εγκατεστημένος και σε λειτουργία στα προβλεπόμενα σημεία,
  - να καλύπτει τα βασικά τεχνικά χαρακτηριστικά που καταγράφονται στις προσφορές των προμηθευτών και την πρόταση του Δικαιούχου,
  - να βεβαιώνεται το καινουργές του εξοπλισμού,
  - να είναι δυνατός ο έλεγχος των σειριακών αριθμών (επί του εξοπλισμού, από συνοδευτικά τεχνικά φυλλάδια κλπ) και να συμβαδίζει με τα αναγραφόμενα στα αντίστοιχα παραστατικά.
- Το επιχορηγούμενο λογισμικό θα πρέπει:
- να βρίσκεται εγκατεστημένο στον προβλεπόμενο εξοπλισμό και σε πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία,
  - να καλύπτει τις προβλεπόμενες λειτουργίες που καταγράφονται στις προσφορές των προμηθευτών και την πρόταση του Δικαιούχου,

- να υπάρχουν οι επίσημες άδειες χρήσης ή οι αντίστοιχες βεβαιώσεις των κατασκευαστών,
  - να υπάρχει βεβαίωση της κατασκευάστριας εταιρίας ή εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου αυτής περί νόμιμης χρήσης
- Οι επιχορηγούμενος υπηρεσίες συμβούλων θα πρέπει:
- να έχουν διαθέσιμο το παραδοτέο υλικό από τη σύνταξη μελετών, κλπ.

#### 9.4 Ολοκλήρωση οικονομικού αντικειμένου επενδυτικού σχεδίου

Οι υπαγόμενοι στις ενισχύσεις του Αναπτυξιακού Νόμου πρέπει να τηρούν υποχρεωτικά τα προβλεπόμενα από την ελληνική φορολογική νομοθεσία παραστατικά με σκοπό την απόδειξη της υλοποίησης του οικονομικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου. Ακολούθως και σύμφωνα με τις οδηγίες των αρμοδίων διευθύνσεων των Υπουργείων Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργείου Ανάπτυξης παρατίθενται οι αποδεκτοί τρόποι εξόφλησης των δαπανών των επενδυτικών σχεδίων.

Οι εξοφλήσεις μέχρι και 15.000 ευρώ (χωρίς το ΦΠΑ) πρέπει να γίνονται μόνο με επιταγές της επιχείρησης ή μέσω τραπεζικών λογαριασμών ως εξής:

- I. Με έκδοση τραπεζικής επιταγής ημέρας από τον λογαριασμό του λήπτη της Ενίσχυσης, προς τον προμηθευτή. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται εκτός των άλλων οπωσδήποτε το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού όψεως (extrait) και φωτοαντίγραφο της επιταγής.
- II. Με κατάθεση μετρητών στον τραπεζικό λογαριασμό του προμηθευτή, από τον λήπτη της ενίσχυσης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής απαιτείται εκτός των άλλων οπωσδήποτε το αντίγραφο κατάθεσης του ποσού στον τραπεζικό

λογαριασμό από το οποίο θα φαίνεται ο δικαιούχος του λογαριασμού που πρέπει να είναι ο προμηθευτής των αγαθών και υπηρεσιών προς τον λήπτη της ενίσχυσης καθώς και τα στοιχεία του εξοφλούμενου παραστατικού.

- III. Με έκδοση Τραπεζικής Επιταγής από τον λήπτη της ενίσχυσης προς τον προμηθευτή. Πρόκειται για επιταγές που εκδίδονται από νόμιμα λειτουργούσα στην Ελλάδα τράπεζα, με αντίστοιχη κατάθεση μετρητών στην τράπεζα από τον λήπτη της ενίσχυσης. Για την πιστοποίηση της πληρωμής αποδεικτικά εκτός των άλλων αποτελούν τα έγγραφα της τράπεζας για την έκδοση της επιταγής προς τον προμηθευτή και φωτοτυπία της αντίστοιχης επιταγής. Για την πιστοποίηση της κάθε πληρωμής απαιτείται εκτός των άλλων οπωσδήποτε το έντυπο κίνησης του τραπεζικού λογαριασμού όψεως (extrait) και φωτοαντίγραφο της επιταγής.
- IV. Για ποσά από 15.000 ευρώ και άνω η εξόφληση (τμηματική ή ολική) παραστατικών γίνεται μέσω τραπεζικού λογαριασμού ή με δίγραμμη επιταγή της ίδιας της επιχείρησης (παρ. 5, άρθρου 16 του Ν.2992/2002, ΦΕΚ54/A'/20-03-2002 και υπ' αριθ. 1029423/202/0015/ΠΟΔ.1127/16-04-2002 διευκρινιστική εγκύκλιος του Υπουργείου Οικονομικών). Για την πιστοποίηση των αντίστοιχων δαπανών ισχύουν τα αναφερόμενα στην προηγούμενη κουκίδα (α,β,γ).

Επισημαίνονται τα ακόλουθα:

- Σε περιπτώσεις προμηθειών από το εξωτερικό θα προσκομίζονται για την πιστοποίηση των δαπανών και τα αντίστοιχα τραπεζικά εμβάσματα.
- Δεν επιτρέπεται κατακερματισμός της δαπάνης που οδηγεί σε αποφυγή της παραπάνω υποχρέωσης (δηλαδή δεν επιτρέπεται τμηματική πληρωμή τιμολογίου, με σκοπό την μετάπτωση σε μικρότερη κατηγορία τρόπου εξόφλησης δαπανών).

- Δεν είναι επιτρεπτή για τις ανάγκες του νόμου η εξόφληση δαπανών με επιταγές τρίτων.

Επισημαίνεται ότι το σύνολο των πληρωμών θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί σε χρόνο προγενέστερο της συμβατικής ημερομηνίας ολοκλήρωσης του έργου.

#### **9.4.1 Δικαιολογητικά και στοιχεία κατά τη διαδικασία ελέγχου της επένδυσης**

Σύμφωνα με τις οδηγίες ελέγχου επενδυτικών σχεδίων που παρέχονται από τις αρμόδιες διευθύνσεις των Υπουργείων Οικονομίας και Οικονομικών και του Υπουργείου Ανάπτυξης κατά τη διαδικασία ελέγχου για την ολοκλήρωση της επένδυσης θα πρέπει να δίδονται στα αρμόδια όργανα ελέγχου τα ακόλουθα:

1. Καταστατικό σύστασης της εταιρείας και τροποποιήσεις του, με τα αντίστοιχα ΦΕΚ. Επίσης, αντίγραφο πρακτικού της τελευταίας Γενικής Συνέλευσης από το οποίο να φαίνεται η μετοχική σύνθεση.
2. Στοιχεία πιστοποίησης της καταβληθείσας αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου, για την κάλυψη της ιδίας συμμετοχής.
  - A) Απόφαση της Γενικής Συνέλευσης για αύξηση του εταιρικού κεφαλαίου (απόσπασμα πρακτικού και ΦΕΚ δημοσίευσής του).
  - B) Πρακτικό του Δ.Σ. για την πιστοποίηση της καταβόλησης της αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου και ΦΕΚ ανακοίνωσής του στο ΤΑΠΣ ή η ανακοίνωση καταχώρησης στο μητρώο Α.Ε. του Υπουργείου Ανάπτυξης (της οικείας νομαρχίας) της πιστοποίησης της καταβόλησης της αύξησης.

3. Στοιχεία για την κάλυψη της ιδίας συμμετοχής από χρησιμοποίηση φορολογηθέντων αποθεματικών (μόνον εφόσον έτσι ορίζεται στην απόφαση υπαγωγής).
4. Καταστάσεις όλων των τιμολογίων κλπ. Παραστατικών του υλοποιηθέντος έργου, κατά κατηγορία έργου (σύμφωνα με την εγκριτική απόφαση) με υπογραφή του υπεύθυνου του λογιστηρίου και του νόμιμου εκπροσώπου της εταιρείας σύμφωνα με το συνημμένο υπόδειγμα.

Η κάθε κατάσταση θα συνοδεύεται από φωτοαντίγραφα όλων των τιμολογίων και λοιπών παραστατικών (δελτία αποστολής, φορτωτικά, (CMR), packing list, με τα παραστατικά εξόφλησής τους (εξοφλητικές αποδείξεις τραπεζικών εμβασμάτων, φωτοτυπίες επιταγών, αντίγραφα extract τραπεζών)).

Τα πρωτότυπα των παραπάνω στοιχείων θα πρέπει να είναι συγκεντρωμένα, προκειμένου να ελεγχθούν και να σφραγισθούν από το Οργανό Ελέγχου.

5. Συνοπτική, τεχνική περιγραφή του υλοποιηθέντος μέχρι την συγκεκριμένη φάση επενδυτικού έργου (ανά κατηγορία) με υπογραφή του αρμόδιου τεχνικού.
6. Σύμβαση εκτέλεσης έργων πολιτικού μηχανικού. Σε περίπτωση που το έργο γίνεται με γενικό εργολάβο (θεωρημένη από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.).
7. Λοιπές συμβάσεις εκτέλεσης διαφόρων έργων (θεωρημένες από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.).
8. Οι κατά νόμο απαιτούμενες κατά περίπτωση άδειες για την υλοποίηση της επένδυσης.
- 9A. Αντίγραφο της σύμβασης του επενδυτικού δανείου (από την οποία να προκύπτει ότι η σύμβαση αφορά την συγκεκριμένη επένδυση).

- 9Β. Βεβαίωση της δανειοδοτούσας τράπεζας στην οποία να φαίνονται οι πραγματοποιηθείσες εκταμιεύσεις του επενδυτικού δανείου με τις αντίστοιχες ημερομηνίες εκταμίευσης. Επίσης θα επισυνάπτονται αντίγραφα των σχετικών εγγράφων των εκταμιεύσεων αυτών.
- 9Γ. Αντίγραφο της σύμβασης εκχώρησης της επιχορήγησης έναντι παροχής πρόσκαιρου ισόποσου τραπεζικού δανεισμού (εφόσον έχει συναφθεί τέτοια σύμβαση). Επίσης, βεβαίωση της τράπεζας με την οποία έχει συναφθεί η σύμβαση εκχώρησης στην οποία να φαίνονται οι πραγματοποιηθείσες εκταμιεύσεις του πρόσκαιρου δανείου έναντι επιχόρηγησης, με τις αντίστοιχες ημερομηνίες εκταμίευσης. Επίσης θα επισυνάπτονται αντίγραφα των σχετικών εγγράφων των εκταμιεύσεων αυτών.
10. Αντίγραφα των συμβάσεων leasing, εφόσον η απόφαση υπαγωγής περιλαμβάνει και απόκτηση εξοπλισμού με leasing.
11. Αντίγραφο της σύμβασης μίσθωσης ακινήτου, εφόσον η επένδυση βρίσκεται σε μισθωμένο ακίνητο.
12. Αντίγραφο συμβολαίου αγοράς του οικοπέδου.
13. Τα εγκεκριμένα βάσει της οικοδομικής αδείας αρχιτεκτονικά σχέδια (τοπογραφικό διάγραμμα, διάγραμμα κάλυψης), σύμφωνα με τα οποία δομούνται οι κτιριακές εγκαταστάσεις της επένδυσης.
14. Βεβαίωση\_της\_Επιθεώρησης\_Εργασίας\_για\_το\_απασχολούμενο\_προσωπικό\_ή\_θεωρημένες από το Ι.Κ.Α. καταστάσεις απασχολούμενου προσωπικού (αυτά απαιτούνται μόνο κατά τον τελικό έλεγχο ή ειδικής μορφής ελέγχους).

15. Ισοζύγιο Γενικού Καθολικού το οποίο πρέπει να είναι ενημερωμένο με όλες τις δαπάνες της επένδυσης ως τη καθορισθείσα ημέρα του ελέγχου (θα επιδοθεί στο όργανο ελέγχου κατά την επιτόπια μετάβασή του). Επίσης η τελευταία θεωρημένη από την εφορία εκτύπωση του ισοζυγίου Γενικού Καθολικού.
16. Το αναλυτικό καθολικό όλων των λογαριασμών που αφορούν την επένδυση.
17. Συγκεντρωτικό ημερολόγιο, για να ελεγχθούν οι εγγραφές που αφορούν την επένδυση.
18. Ισολογισμός της τελευταίας χρήσης της εταιρείας.
19. Το βιβλίο πταγίων πρέπει να είναι ενημερωμένο με τα πάγια που περιλαμβάνονται στο επενδυτικό πρόγραμμα με αναφορά στον αναπτυξιακό νόμο και στην εγκριτική απόφαση.
20. Βιβλίο πρακτικών Γ.Σ. των μετόχων, πρακτικών του Διοικητικού Συμβουλίου και βιβλίο μετόχων προκειμένου για Α.Ε. και βιβλίο πρακτικών συνελεύσεων και βιβλίο διαχείρισης προκειμένου για ΕΠΕ.
21. Σε περίπτωση μετεγκατάστασης μονάδας, θα πρέπει να έχει γίνει πιστοποίηση της παύσης λειτουργίας στην παλαιά θέση από την αρμόδια υπηρεσία του ΥΠ. Ανάπτυξης και να έχει εκδοθεί η σχετική βεβαίωση.
22. Στις περιπτώσεις όπου προβλέπεται στην εγκριτική απόφαση ο μηδενισμός υφισταμένων αρνητικών κεφαλαίων κίνησης απαιτείται ισοζύγιο από πρόσφατες θεωρημένες εκτυπώσεις, με ενημερωμένο και το λογ/σμό «αποθέματα», το οποίο πρέπει να είναι ελεγμένο και υπογεγραμμένο από Ορκωτό λογιστή.

23. Στις περιπτώσεις όπου στην εγκριτική απόφαση προβλέπεται εισαγωγή κεφαλαίου εξωτερικού για την κάλυψη της ιδίας συμμετοχής στην επένδυση απαιτούνται τα παραστατικά εισαγωγής συναλλάγματος (ΒΑΣ κλπ.).
24. Στις περιπτώσεις τελικού ελέγχου όπου στην εγκριτική απόφαση προβλέπεται η διενέργεια εξαγωγών απαιτούνται αντίγραφα τιμολογίων πώλησης προϊόντων στο εξωτερικό και τα αναλυτικά καθολικά του αντίστοιχου λογαριασμού που έχουν γίνει οι σχετικές εγγραφές (λογ/σμός 70).
25. Στις περιπτώσεις τελικού ελέγχου προκειμένου να πιστοποιηθεί η έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης απαιτούνται αντίγραφα τιμολογίων αγοράς α' υλών και πώλησης προϊόντων στο βαθμό που να τεκμηριώνουν την λειτουργία της μονάδας συνοδευόμενα με τα αναλυτικά καθολικά των αντίστοιχων λογαριασμών που έχουν γίνει οι σχετικές εγγραφές (λογ/σμός 50 & 70) και κάθε στοιχείο που μπορεί να απαιτηθεί από το Ο.Ε για την ολοκλήρωση του ελέγχου κατά τη διάρκειά του.

### **ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΕΡΕΥΝΑΣ**

#### **ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΣΤΗΝ ΕΡΕΥΝΑ**

Παρότι ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος 3299/2004 είναι αρκετά σαφής, στην πραγματικότητα παρουσιάζονται προβλήματα, ευκαιρίες και άγνωστες πτυχές αυτού που προκύπτουν από την εφαρμογή του. Στόχος της παρούσας έρευνας είναι να εντοπίσει και να αναλύσει τις πτυχές αυτές αποτελώντας πιθανώς αξιόλογο υλικό για μια μεταγενέστερη έρευνα.

#### **ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ Η ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ**

Με τα παρεχόμενα κίνητρα επιχορήγησης, φοροαπαλλαγής αλλά και επιδότησης μισθολογικού κόστους που δίδονται από τον αναπτυξιακό νόμο 3299/2004 δημιουργούνται σημαντικές ευκαιρίες επέκτασης, εκσυγχρονισμού αλλά και ίδρυσης επιχειρήσεων, γεγονός που αφορά τους υφιστάμενους και μελλοντικούς επιχειρηματίες αλλά και τον καθένα μας ξεχωριστά κατ' επέκταση καθώς πρόκειται για μια ευκαιρία δημιουργίας ποιοτικότερου και ανταγωνιστικότερου τελικού προϊόντος.

#### **ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ**

Η έρευνα αυτή πιθανότατα να μη δώσει περαιτέρω κίνητρα για επενδύσεις παρόλα αυτά δύναται να αποτελέσει ένα πολύτιμο εργαλείο στις μετέπειτα ανάλογες προσπάθειες που αναμένεται να προκύψουν.

#### **ΧΡΗΣΤΕΣ ΕΡΕΥΝΑΣ**

---

Χρήστες αυτής της έρευνας είναι όλοι όσοι έχουν πρόσβαση στην βιβλιοθήκη του Α.Τ.Ε.Ι.  
Πατρών καθώς αποτελεί πνευματική ιδιοκτησία του ερευνητή και της σχολής.

## **ΚΑΘΟΡΙΣΜΟΣ ΣΤΟΧΩΝ**

Η έρευνα αυτή πιθανόν να μην ξεκαθαρίσει τελείως το τοπίο σε σχέση με τις ανησυχίες μας. Θα μπορούσαν κάλλιστα να δημιουργηθούν ασάφειες, κενά και παραβλέψεις που θα έκαναν πιο περίπλοκη την κατανόησή της. Για την αποφυγή αυτού, παρουσιάζονται παρακάτω τρία βήματα για τη διασφάλιση σαφήνειας της έρευνας.

### **1. ΕΡΩΤΗΣΗ ΕΡΕΥΝΑΣ**

«Είναι ικανός ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος 3299/2004 ως εργαλείο του Κράτους να ενδυναμώσει την επιχειρηματικότητα και να αξιοποιήσει τους διαθέσιμους πόρους του σε σχέση με τις απαιτήσεις της ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας και σε ποιους τομείς, ενδεχομένως, υστερεί;»

### **2. RESEARCH HYPOTHESIS**

Η κατανόηση του νέου Αναπτυξιακού Νόμου 3299/2004, το γενικότερο κλίμα και οι ενδείξεις της αγοράς όπως αυτές εκφράζονται από ειδικούς και σημαίνοντα πρόσωπα του χώρου της ελληνικής οικονομίας και συγκεκριμένα του χώρου των κρατικών αλλά και των ευρωπαϊκών χρηματοδοτήσεων θα μας επιτρέψει να αποσαφηνίσουμε την έννοια και τη σημασία της έρωτησης της έρευνας, στην οποία αναφερθήκαμε προηγουμένως, και θα μας επιτρέψει να καταλήξουμε σε όσο το δυνατόν πιο ασφαλή συμπεράσματα.

### **3. ΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ**

Τα στοιχεία που θα αποκομίσουμε από αυτήν την έρευνα θα αποτελέσουν κίνητρο για μεγάλο «εύρος» δραστηριοτήτων και θα μπορούσαν να καταστούν προπομπός μιας μελλοντικής έρευνας. Επιπλέον, καθώς η συγκεκριμένη έρευνα απευθύνεται σε φοιτητές και ακαδημαϊκούς έχει επιλεγεί να καταγράψει με όσο το δυνατόν μεγαλύτερη εμβάθυνση τα θέματα των ευρωπαϊκών και εθνικών χρηματοδοτήσεων.

## ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

Εφόσον η έρευνα αυτή δεν απαιτεί χρηματικό κόστος το κέρδος που θα προκύψει από τη διενέργειά της υπερβαίνει κατά πολύ το κόστος χρόνου και πόρων που απαιτείται.

## ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

### ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΙΣ ΔΙΑΘΕΣΙΜΕΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ

Για τη συλλογή των στοιχείων της έρευνας εφαρμογής των χρηματοδοτικών πλαισίων της Ε.Ε. και του Αναπτυξιακού Νόμου 3299/2004 εφαρμόσθηκε δευτερογενής έρευνα. Συγκεκριμένα, χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία από εξωτερικές πηγές, τα οποία ήταν επισήμως δημοσιευμένα σε διάφορες διαθέσιμες πηγές.

Επιπλέον και με σκοπό την κάλυψη αλλά και αποσαφήνιση διαφόρων εννοιών χρησιμοποιήθηκαν στοιχεία που αντλήθηκαν από πρωτογενή έρευνα και συγκεκριμένα από τη διενέργεια προσωπικών συνεντεύξεων με χρήση ερωτηματολογίου.

Όσον αφορά στη μεθοδολογία της πρωτογενούς έρευνας, επιλέχθηκε η Δελφική μέθοδος κατά την οποία το στατιστικό δείγμα αποτελούσαν ειδικευμένοι επαγγελματίες του χώρου των ευρωπαϊκών και εθνικών χρηματοδοτήσεων ούτως ώστε να καλυφθούν περισσότερες πλευρές της εφαρμογής του Αναπτυξιακού Νόμου 3299/2004.

## ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ

Ως πληθυσμός της έρευνας τέθηκαν οι αρμόδιοι κρατικοί φορείς και αρχές (ΥΠΟΙΟ, ΥΠΑΝ, Περιφέρειες, ΕΟΤ, κλπ), τα επαγγελματικά και βιοτεχνικά επιμελήτηρια, οι σύνδεσμοι και ενώσεις των επιχειρήσεων, κλαδικοί φορείς, επιχειρηματίες και εταιρίες συμβούλων επιχειρήσεων.

## ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

Τέλος, όσον αφορά στο ερωτηματολόγιο που σχεδιάσθηκε για τις ανάγκες της παρούσας έρευνας, δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στη διατύπωση των ερωτήσεων με τέτοιο τρόπο ώστε να είναι όσο το δυνατόν πιο σύντομες και σαφείς. Κύριος στόχος των ερώτησεων αποτέλεσε η οριοθέτηση αυτών με τρόπο που να μην επιτρέπει στον ερωτηθέντα να αποκλίνει στις απαντήσεις του και παράλληλα να τον παρακινεί να εκφράζει ότι θεωρεί ουσιώδες.

**ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ**

**ΑΠΟ ΤΗΝ Ε.Ε. ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΝΟΜΟΥ 3299/2004**

1. **Σε ποια διαφέρουν τα κίνητρα του Νέου Αναπτυξιακού Νόμου έναντι του προηγούμενου;**
2. **Ποιοι οι κλάδοι που έχουν δείξει το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής σε υπαγωγές στον Αναπτυξιακό Νόμο 3299/2004;**
3. **Ποια τα κυριότερα προβλήματα που παρουσιάζονται κατά τη διαδικασία υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων;**
4. **Θεωρείται ότι ο νέος Αναπτυξιακός Νόμος συντελεί στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και στην αύξηση των επενδύσεων;**
5. **Με ποιους τρόπους θα μπορούσε να αποδειχθεί πιο αποδοτική η εφαρμογή του Νέου Αναπτυξιακού Νόμου 3299/2004;**
6. **Ποια η στάση των ελληνικών επιχειρήσεων, γενικότερα, ως προς τα επιδοτούμενα προγράμματα; Θεωρείται ότι είναι ώριμες για να τα εκμεταλλευθούν;**
7. **Ποιοι, κατά τη γνώμη σας, είναι οι κύριοι λόγοι μη απορρόφησης των κονδυλίων από τις επιχειρήσεις;**
8. **Ποιες οι αναμενόμενες εξελίξεις σε θέματα Αναπτυξιακών κινήτρων μέσω Αναπτυξιακών Νόμων στο μέλλον;**

**ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ**

Μετά τη διεξαγωγή της έρευνας γύρω από τον νέο αναπτυξιακό νόμο μπορεί με ασφάλεια να διατυπωθεί ότι αποτελεί πολύτιμο εργαλείο στα χέρια του κράτους και αδιαμφισβήτητα συμβάλλει στην αύξηση της επιχειρηματικότητας και της ανταγωνιστικότητας στον ελλαδικό χώρο.

Παρατηρείται επίσης ότι η πρόσθετη παρεχόμενη ενίσχυση σε μικρομεσαίες επιχειρήσεις και η αύξηση του ύψους των παρεχόμενων κινήτρων συντελλεί στην αύξηση των υποβαλλόμενων αιτήσεων και στην συνεπαγόμενη απορρόφηση των διατίθέμενων πόρων.

Οσον αφορά στον τομέα του τουρισμού θα λέγαμε ότι ο νέος αναπτυξιακός νόμος έχει κινητοποιήσει μεγάλο αριθμό επιχειρηματιών στον συγκεκριμένο κλάδο και θέτει γερές βάσεις για την δημιουργία ποιοτικότερου τουριστικού προϊόντος.

Πέραν των ανωτέρω θετικών σημείων παρατηρούνται και κάποιες αδυναμίες όπως η εμπλοκή μεγάλου αριθμού υπηρεσιών για την παροχή γνωμοδότησης η οποία δημιουργεί γραφειοκρατικές διαδικασίες ενώ λόγω και του μεγάλου αριθμού επενδυτικών σχεδίων δεν καθίσταται δυνατή η αξιολόγηση και υπαγωγή τους εντός των 2 μηνών. Κάποιες φορές φθάνει ακόμα και τους 4 μήνες. Πέραν των γραφειοκρατικών διαδικασιών που παρατήρουνται προκύπτει και δυσκολία ερμηνείας των αποφάσεων που συνοδεύουν το κύριο κείμενο του νόμου με αποτέλεσμα η διαδικασία αξιολόγησης υπαγωγής ή όχι μιας επένδυσης από τον άμεσα ενδιαφέρομενο επενδυτή να μην είναι απλοποιημένη.

---

Επιπρόσθετα παρατηρείται ότι η συντριπτική πλειοψηφία των επενδυτικών προτάσεων αφορά σε εκσυγχρονισμό και επέκταση παρά σε δημιουργία νέων επιχειρήσεων γεγονός που δικαιολογείται από την εμπειρία που έχουν οι υφιστάμενοι επιχειρηματίες αλλά και από τη μεγαλύτερη ευχέρια τους στη διάθεση κεφαλαίων έναντι των νέων επιχειρηματίων. Από την άλλη μεριά παρατηρείται έλλειψη παιδείας μεγάλης μερίδας

ελλήνων επενδυτών οι οποίοι επιδιώκουν τη λήψη επιχορήγησης με άξονα τη χρηματοδότησή τους και μόνο και όχι τις πραγματικές ανάγκες της επιχειρήσεως τους.

Παράλληλα, προκύπτει ότι στις διατάξεις του νεόυ αναπτυξιακού νόμου δεν έχει προβλεφθεί μεγάλος αριθμός ενισχυόμενων επενδυτικών σχεδίων στους τομείς τεχνολογίας ενώ περιορισμένος είναι και ο αριθμός των ενισχυόμενων επενδυτικών σχεδίων στον τομέα των υπηρεσιών.

Συμπερασματικά, προτείνεται:

- Η ενδυνάμωση της προβολής των κινήτρων που παρέχει ο αναπτυξιακός νόμος μέσω διαφημιστικών καταχωρήσεων στον Τύπο, ΜΜΕ, ημερίδων σε χρηματοδοτικούς φορείς, επιμελητήρια, κλαδικούς φορείς και υπηρεσίες
- Η μείωση των γραφειοκρατικών διαδικασιών με κατάργηση ενδιάμεσων γνωμοδοτήσεων και δικαιολογητικών που ενδεχομένως μπορούν να θεωρηθούν περιττά
- Απλοποίηση και δημιουργία χρηστικών εντύπων που θα επιτρέπουν στον επενδυτή να αξιολογεί άμεσα και εύκολα τη δυνατότητα υπαγωγής της επένδυσης του στον αναπτυξιακό νόμο
- Η αύξηση των ενισχυόμενων επενδυτικών σχεδίων που αφορούν τεχνολογικές επενδύσεις και υπηρεσίες.

**Πηγές:**

Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών

Υπουργείο Ανάπτυξης

EOMMEX A.E.

Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας

EOT

Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας

ΕΛΚΕ A.E.

Σημειώσεις Έρευνας Τουριστικής Αγοράς, καθηγητού Θεόδωρου Μπενετάτου

[www.info3kps.gr](http://www.info3kps.gr)

[www.ependiseis.gr](http://www.ependiseis.gr)

[www.ggb.gr](http://www.ggb.gr)

[www.ypan.gr](http://www.ypan.gr)

[www.antagonistikotita.gr](http://www.antagonistikotita.gr)

[www.elke.gr](http://www.elke.gr)

